

Pavol Zemko

**DIDASKÁLIE
NA VŠEDNÉ DNI
VEĽKONOČNÉHO
OBDOBIA**

Pavol Zemko

Didaskálie na všedné dni veľkonočného obdobia

Text neprešiel jazykovou úpravou

Prvé vydanie

s. 72

Elektronická publikácia

ISBN 978 – 80 – 89979 – 49 - 3

Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová

2023

Obrázok na prvej strane:
KLIMČÁK, M. 1974. *Kristus Pantokrator*,
vít'azný oblúk nad vstupom do svätyne
vo Farskom kostole Svätého Ducha v Kátlovciach

Usmernenia *Homiletického* direktória

Predovšetkým sa vzťahujú na *nedeľné homílie* – veľkonočného trojdnia a Veľkej noci, pôstne, adventné, vianočné ako i na *homílie zo sviatku Svätej rodiny, slávnosti Panny Márie Bohorodičky, slávnosti Zjavenia Pána, sviatku Krstu Krista Pána* a či cezročného obdobia. A to všetko v 149 článkoch. K čomu pripočítavame ešte aj štyri rozsiahle články *Dodatku I. (Homília a Katechizmus katolíckej cirkvi)* a *Dodatku II. (Dôležité pokoncilové zdroje týkajúce sa homílie)*. Číže spolu je to stopäťdesiattri článkov.

Hneď v úvode sa *direktórium* zaručuje, že usmernenia možno *analogicky* použiť aj vo všedných dňoch či pri akomkoľvek slávení liturgie alebo sviatostí.¹ A preto v texte majú tieto len sedem článkov, 150 – 156, pri čom *direktórium* odporúča *dôverné poznanie* Všeobecných smerníc k lekciónáru na Veľkonočné trojdnie a Veľkonočné obdobie, čl. 99 – 101, so špeciálnym zameraním *smerníc* na *férie* vo Veľkonočnom období, čl. 101.² Ku *krátkym zamysleniam počas týždňa* sa prikláňa aj pápež Benedikt XVI. (2005 – 2013).³

A tak som k tomu použil namiesto homílie vhodnejšiu formu hlásania Božieho slova a to *didaskáliu*.⁴

¹ Porov. KONGREGÁCIA PRE BOŽÍ KULT A DISCIPLÍNU SVIATOSTÍ. 2017. Homiletické direktórium, čl. 3. In: *Dokumenty Svätej stolice, 92.zväzok*. Trnava: Pre Konferenciu biskupov Slovenska Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o. , 2017, 148 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 280 – 0.

² Porov. Všeobecné smernice. 2002. In: *Lekcionár na nedele a sviatky I. Cyklus A*. Trnava: Spolok sv. Vojtecha, 2002, 3. vydanie. ISBN 80 – 7162 – 376 - 8.

³ Porov. KONGREGÁCIA PRE BOŽÍ KULT A DISCIPLÍNU SVIATOSTÍ. 2017. Homiletické direktórium, čl. 150 - 151. In: *Dokumenty Svätej stolice, 92.zväzok*. Trnava: Pre Konferenciu biskupov Slovenska Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o. , 2017, 148 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 280 – 0.

⁴ Porov. ZEMKO, P. 2023. *Didaskálie na všedné dni pôstneho obdobia*. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2023, 71 s. ISBN 978 – 80 – 89979 – 46 – 2.

Veľkonočné plátno a slávnostná výzdoba na Veľkonočnú nedeľu 9.apríla 2023

vo Farskom kostole Svätého Ducha v Kátlovciach

Utorok vo Veľkonočnej oktáve

Bratia a sestry!

Sv. Peter vyzýva ľud, ktorému ohlasuje v dnešnom prvom čítaní zo Skutkov apoštolov *Ježiša, Boha, Pána a Mesiáša*, aby konal *pokánie* a dal sa *pokrstiť*.

Tým sa všetci stanú *povolání* a *zachránení*. Pochopil to aj moslim John Francesco Ogah z Nigérie, ktorý požiadal v Taliansku o azyl ale rozhodol sa aj stať sa katolíkom. Krstným otcom sa mu stal policajt, ktorý mu vybavoval doklady k legálnemu pobytu. Pápež František ho pokrstil na Veľkonočnú vigíliu 1.apríla 2018.⁵ John Francesco sa v roku 2017 zapísal do histórie svojej novej vlasti tým, že holými rukami v supermarkete v Ríme odzbrojil utekajúceho zlodēja.⁶

Drahí moji! Ďakujeme za všetkých nopokrstených v Cirkvi. Amen.

Streda vo Veľkonočnej oktáve

Milovaní!

Apoštoli hlásajú Ježiša Krista Nazaretského, ktorý vstal z mŕtvych.

Robme tak aj my akýmikoľvek spôsobmi! Franco Zeffirelli o Ježišovi natočil film *Ježiš Nazaretský*.⁷ Na jednej besede o filme dostal otázky: Veríš v božstvo Ježiša Krista? V jeho zmŕtvychvstanie? On odpovedal: Áno, verím v Kristovo božstvo, jeho zázraky, slová, zmŕtvychvstanie a verím tiež v naše zmŕtvychvstanie a nezáleží mi na tom, čo si ľudia myslia o mojom vyznaní. Lebo mnohí dnes podľašli móde vyhlasovať sa za neveriaceho. Ale oni veria, len sa to boja

⁵ Porov. <https://www.youtube.com/watch?v=HOGml0ySvMk>

⁶ Porov. <http://www.teraz.sk/zahranicie/papez-frantisek-pocas-velkonocnej/316996-clanok.html>

⁷ [https://en.wikipedia.org/wiki/Jesus_of_Nazareth_\(miniseries\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Jesus_of_Nazareth_(miniseries))

priznať a povedať to nahlas. A režisér ešte dodal: Budem rád, ak môj film vzbudí záujem o Krista, o štúdium evanjelia, aby každý poznal Kristovo učenie, Kristovo evanjelium a Kristovu lásku, ktorá jediná môže zachrániť dnešný svet.⁸

Milovaný brat a drahá sestra! *Hlásaj slovo, naliehaj vhod i nevhod, usvedčuj, karhaj a povzbudzuj so všetkou trpezlivosťou a múdrosťou (2 Tim 4, 2). Amen.*

Štvrtok vo Veľkonočnej oktáve

Drahí bratia a sestry!

Skutky apoštolov nás všetkých rovnako púovzbudzujú: *Kajajte sa teda, obráťte sa, aby sa zotreli vaše hriechy a prišli časy osvieženia od Pána.*

Túto výzvu prijal sv. Cézar de Bus (1544 – 1607) z Francúzska, keďže ako vojak gardy kráľa Karola IX. (1550 – 1574) si rád užíval spolu so svojimi druhmi z pohára nerestí. Často a veľmi rád si ako sa hovorí *vyhadzoval z kopytka*. A to až do čias, keď ochorel. V tom čase predčítal svojej negramotnej ošetrovateľke zo životopisov svätcov. Na ceste k obráteniu ho oslovil aj jednoduchý chudobný krajčír Louis Guyot preniknutý opravdivou vierou a láskou k blížnemu. Ale aj zapálený kňaz P. Pier Peguet, SJ. Pozorný sv. Cézar pod ich vplyvom bilancoval svoj život a porovnával ho s kresťanským ideálom.

⁸ Porov. IŠTVANÍK, Š. 2018. Tvrdá obžaloba nás všech. Velikonoční úvaha o našem svědectví tomuto světu. In: *Světlo. Týdeník Matice cyrilometodějské*, roč. XXVI., č. 13, 1.dubna 2018, s. 7 – 8. Olomouc: Matice cyrilometodějská. IČO 00533866.

Napokon všetko zlé oľutoval v generálnej sv. spovedi a po uzdravení tela i duše objavil v sebe dar povolania ku kňazstvu. Po štúdiách a kňazskej vysviacke požiadalo misijné pôsobenie v diecézach Aix a Avignon predovšetkým na vidieku. Lebo vedel, z vlastného života, že sa musí postaviť do boja voči pohodlnému náboženskému životu, otupelosti, apatii a laxnosti voči Pánu Bohu. K tomu založil *Kongregáciu otcov kresťanskej náuky*, pričom vznikla i ženská vetva *Sestier kresťanskej náuky*. Prechádzal tak s pomocou bratov a sestier spomedzi kňazov a laikov mestecká a dedinky a vyučoval nevedomých o krásach náboženstva a Božej dobroty, ktorú sám zakúsil po svojom obrátení. 15.mája 2022 bol tento misionár francúzskeho vidieka vyhlásený za svätého.⁹

Drahí moji! V zmysle kresťanskej náuky, zvlášť vo veľkonočnom čase *oľutujme svoje hriechy*. Ak sme tak už urobili pred Veľkou nocou využime príležitosť *obrátiť sa k lepšiemu*. Amen.

Piatok vo Veľkonočnej oktáve

Bratia a sestry!

Sv.Peter vo svojej reči vyznáva: *A v nikom inom niet spásy, lebo niet pod nebom iného mena, daného ľuďom, v ktorom by sme mali byť spasení.*

⁹ Porov. RÖSNER, L. 2022. Blahoslavený Cezar de Bus. In: *Světlo. Týdeník Matice cyrilometodějské*, roč. XXX., č. 14, 10.dubna 2022, s. 4. Olomouc: Matice cyrilometodějská. IČO 00533866.

Čím sa sv.Peter priznáva len k Vzkriesenému Pánu Ježišovi. V *Mene* ktorého bol uzdravený chromý. Dominik, obchodný zástupca z Hlohovca napísal o sebe, že mal vo svojom živote krízu, kedy nevedel, kam sa má v živote pohnúť. Pochyboval o tom, či svoj doterajší život vedie správnym smerom k Bohu. V tom čase bol na jednej prednáške, kde sa vážne rozhodol, že ak chce, aby sa mu podaril život, tak sa musí zasvätiť Panne Márii. Pripravil sa na to a vážne to aj v kostole po sv. omši uskutočnil. Odvtedy, píše, sa posilnila moja viera v Pána Boha, moje vzťahy v rodine, medzi kamarátmi aj vo vzťahu k priateľke. A preto odporúča: Stačí iba povedať svoje áno.¹⁰

Drahí moji! Urobme tak aj my: Odovzdajme svoj život Pánu Bohu a budeme spasení! Amen.

Sobota vo Veľkonočnej oktáve

Bratia a sestry!

Peter a Ján veľkňazom, starším a zákonníkom zdôraznili, že *nemôžeme nehovoriť o tom, čo sme videli a počuli.*

Príbuzná oslovila svoju príbuznú vo veci sviatostného zaopatrenia – sv. spovede a sv. pomazania – svojho ťažko chorého manžela. Príbuzná sa za ním vybrala, cestou do nemocnice sa modlila a potom mužovi úplne na rovinu povedala, že večer príde opäť na

¹⁰ Kráčať s Máriou sa opláti. In: *Vítazstvo Srdca*, roč. 28, č. 150, (I) 2023, s. 32 – 33. Stará Halič: Rodina Panny Márie. ISSN 1338 – 1709.

návštevu a prinesie so sebou aj kňaza. Súhlasil. Manželka bola prekvapená: Štyri mesiace som ho o to prosila a teba na prvý raz poslúchol! Pacient potom krátko na to vo veku päťdesiattri rokov spokojný zomrel.¹¹ Povedal by som to aj takto: Keď musíš, tak jednoducho musíš!

Bratia a sestry! Hovorme o tom, čo sme videli a počuli o Ježišovi! Amen.

¹¹ Porov. OCELOVÁ, M. 2018. Božské Srdce Ježišovo, všetko pre tvoju potechu. In: *Posol Božského Srdca Ježišovho. Mesačník slovenských katolíkov*, roč. XCVIII. (2018), č. 4, s. 2 -3. Bratislava: Spoločnosť Ježišova na Slovensku. ISSN 0701 – 0192.

Socha Zmŕtvychvstalého Pána Ježiša vo Farskom kostole Svätého Ducha v Kátlovciach

Pondelok po Druhej veľkonočnej nedeli

Drahí moji!

Skutky apoštolov dnes povzbudzujú apoštolov a s nimi aj ich nástupcov ako i nás všetkých: *A teraz, Pane, pozri na ich hrozby a daj, aby tvoji služobníci hlásali tvoje slovo so všetkou odvahou.*

Tú mali apoštoli predovšetkým po prijatí Ducha Svätého a v dejinách Cirkvi celý rad Ježišových nasledovníkov. V našej dobe je to aj taliansky kňaz, P. Adolfo Bettini, ktorý sa desať rokov pripravoval na rehoľné misijné povolanie, ale poslali ho pre zhoršený zdravotný stav domov. Na dvadsaťpäť rokov sa potom stal poštárom. Tým, ktorí nedostali dopisy, vždy ale povedal pár slov útechy a posily. Počas práce vyštudoval filozofiu. A keď ho z pošty poslali na predčasný dôchodok, dosštudoval teológiu a ako štyridsaťšesť ročný bol vysvätený za kňaza. Po prvých skúsenostiach s psychicky chorými ľuďmi a posadnutými zlým duchom sa veľmi bál, a preto zavolał uprostred noci biskupovi a ten nakoľko ho dobre poznal, upokojil ho a vymenoval ho za exorcistu. Hovorí, že zveril sa Panne Márii a ďakuje Pánu Bohu, že práve jeho používa ako svojho služobníka. A preto sa Mu bezvýhradne zveril.¹²

Modlime sa, bratia a sestry, aby nás Zmŕtvychvstalý Pán urobil nebojácnymi hlásateľmi! Amen.

¹² Porov. Z pošťáka poslem Božího milosrdenství. 2023. In: *Světlo. Týdeník Matice cyrilometodějské*, roč. XXXI., č. 15, 16.dubna 2023, s. 10 - 12. Olomouc: Matice cyrilometodějská. IČO 00533866.

Utorok po Druhej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

Poapoštolská doba sa vyznačovala nádherným princípom *jednoty*, ktorú vyjadrujú Skutky apoštolské takto: *Množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu dušu. A nik z nich nehovoril, že niečo z toho, čo mal, je jeho, ale všetko mali spoločné.*

Katechizmus katolíckej cirkvi hovorí, že naša jednota¹³ sa narúša hriechom.¹⁴ Pričom v Cirkvi ide vždy o vzájomnú *jednotu ľudského pokolenia*.¹⁵ Apoštol Pavol nás povzbudzuje, aby sa zachovala *jednota ducha vo zväzku pokoja* (Ef 4, 3). Zachovajme si slová Svätého Otca Františka, ktorý v homílii na Veľkonočnú vigíliu, 30.marca 2013 povedal: *Pamätaj na minulosť. Všímaj si v nej Božiu ruku. Obzri sa späť na cestu, ktorú si prešiel, a popros Ježiša, aby z nej vybral trň bolestných spomienok. Čím častejšie to budeme robiť, tým väčšia bude naša nádej do budúcnosti.*¹⁶ Preto vždy hľadáme len to, čo nás spája a nie to, čo nás rozdeľuje.

Bratia a sestry! Zachovajme si ducha vzájomnej jednoty a budeme plní Kristovho pokoja. Amen.

¹³ Porov. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, 789; 791; 796; 813. 1998. Trnava: Spolok svätého Vojtecha, 1998, 918 s. ISBN 80 - 7162 - 253 - 2.

¹⁴ Porov. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, 56; 817. 1998. Trnava: Spolok svätého Vojtecha, 1998, 918 s. ISBN 80 - 7162 - 253 - 2.

¹⁵ Porov. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, 775. 1998. Trnava: Spolok svätého Vojtecha, 1998, 918 s. ISBN 80 - 7162 - 253 - 2.

¹⁶ *Uzdravená minulosť, sľubná budúcnosť. Veľká noc je predovšetkým o nádeji.* 2018. In: *Slovo medzi nami. Denné meditácie 1. – 30.apríla 2018. Veľká noc 2018*, roč. 19, č. 3, s. 4 – 9. Bratislava : Redemptoristi. ISSN 1336 – 0221.

Streda po Druhej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

Každý má svoj názor a každý je múdry!

Tú prípravu máte akúsi ľahkú, musíte pritvrdiť. Zdôrazňoval mi jeden otec. Pýtam sa: *A čo v tejto veci robíte Vy? Ja? Už nemám dosah na svoje krstné deti, ale Vy áno!* Nuž všetci sme spoluzodpovední za výchovu detí: Na prvom mieste rodičia a krstní rodičia, birmovní a starí rodičia, ostatní z rodiny – ich úloha nie je len v materiálnom smere, ale pozor aj v duchovnom! Potom sme spoluzodpovední my všetci ostatní: kňazi, učitelia, starší, zodpovední, susedia, kamaráti a známi – nikto nech nedáva ruky preč! A preto sa pýtam, že čo robiť, aby sme mali dosah na výchovu? Nuž položme si ruku na srdce a spýtajme sa sami seba: Koľko sa modlíme za deti? Koľko dávame za ne odslúžiť sv. omše? Koľko sa za nich postíme? Koľko im dávame na sviatky z materiálnych duchovných darov? Napríklad kúpime im Bibliu? Alebo náboženskú knihu či životopisy svätých, požehnané devocionálie – obrázky, sošky? Aký máme s nimi vôbec vzťah? Kamarátsky alebo až priateľský? Vieme, kde chodia, čo majú radi, aké majú záľuby a akých kamarátov? A či len pristupujeme k deťom z pozície nadradenosti?! O tomto všetkom v komplexnosti je výchova. Dvanásťročný Drayke Hardman zo štátu Utah v USA chodil domov s malými rankami na rukách, inokedy s monoklom na oku, pričom tvrdil, že sa zranil pri tréningu. 9. februára 2022 poprosil rodičov, či by namiesto tréningu nemohol zostať doma, pretože sa necíti dobre. Rodičia mu to, samozrejme, dovolili, to však ešte netušili, že svojho syna vidia naposledy nažive. Drayke sa toho večera pokúsil spáchať samovraždu, telo chlapca našli jeho dve sestričky,

ktoré okamžite privolali rodičov. Chlapcovi však nedokázali pomôcť ani lekári. Naposledy vydýchol nadránom 10. Februára 2022. Rodina bola s milovaným Draykom pri nemocničnom lôžku do poslednej chvíle. Jeho dve sestričky ho držali za ruku a s plačom ho objímali. Matka chlapca sa v posledné hodiny jeho života rozhodla pre zaujímavý krok. Umierajúceho chlapca v nemocnici spolu s plačúcimi sestrami a rodinou vyfotila a fotografie uverejnila na sociálnej sieti *Facebook*.

17

¹⁷ <https://www.facebook.com/photo/?fbid=10159711620984547&set=a.10150256576714547>

*Toto je výsledok šikany, môj pekný chlapček zvädzal bitku, ktorú som ako matka prehrala, napísala pod emotívne zábery z nemocnice jeho maminka Samie Hardmanová. Fotografiami chce apelovať na ostatných rodičov, aby si svoje deti viac všímali a zabránili rovnakej tragédii, aká sa stala jej synovi.*¹⁸

19

¹⁸ Porov. <https://www1.pluska.sk/spravy/zo-zahranicia/trageia-chlapcek-12-zabil-kvoli-sikane-jeho-mama-zdielala-dojemne-foto-nemocnice>

¹⁹ <https://www.facebook.com/photo/?fbid=10159711620979547&set=a.10150256576714547>

Bratia a sestry, prosím, vytvorme si s deťmi dobrý vzťah a vždy sa o nich zaujímajme! Amen.

Štvrtok po Druhej veľkonočnej nedeli

Moji drahí!

Apoštolom *prísne* zakázali *učiť*, no oni napriek tomu *svojim učením naplnili celý Jeruzalem*.

Na obranu *Peter a apoštoli odpovedali: Boha treba viac poslúchať ako ľudí*. Konal tak aj deväťročný Matěj Holečko z Prahy. V čase covidu sa začal zaujímať o obrázkovú Bibliu, ktorú si celú prečítal. Potom prišiel za rodičmi so žiadosťou, že chce chodiť na náboženstvo a v roku 2022 bol pokrstený. Jeho príklad zasiahol oboch rodičov – matku, lekárku, Petru a manžela Vladimíra, pretože sa aj oni prihlásili na náboženstvo pre dospelých. Na mnohé náboženské otázky im ochotne zodpovedal aj malý Matěj. Po roku boli aj oni pokrstení. Teraz chodia všetci spoločne do kostola, ako rodina sa doma modlia, chodia upratovať kostol. Raz večer malý Matěj pred spaním povedal svojej mame: V kostole som tak rád! ²⁰

Bratia a sestry! Ďakujeme dnes za Matěja a všetkých malých učiteľov Božieho slova. Amen.

²⁰ Porov. PRINZ, J. 2023. Deväťročný Matěj přivedl k víře oba rodiče. In: Diecézní zpravodajství č. 15, 11. – 17.dubna 2023, 2.neděle velikonoční, s. 8. In: *Katolický týdeník*, roč. XXXIV., č. 15, 11. – 17.dubna 2023/ 2.neděle velikonoční. Praha: Katolický týdeník, s r. o., ISSN 0862-5557.

Piatok po Druhej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

Žalmista si od Pána Boha prosí a za tým túži,
aby som pociťoval nehu Pánovu.

Teda nie tvrdosť, ale jemnosť od Pána, nežnosť, akú zvyčajne vie prejavieť svojim citom predovšetkým materinská láska.²¹ Tak ju prejavila svojmu narodenému ale chorému dievčatku Joan matka Mary Adje z Južného Sudánu v utečeneckom tábore. Spočiatku bola so svojim utrpením sama: rodičia zomreli, manžel ju kvôli postihnutému dieťaťu opustil, nemala žiadne prostriedky na život. Ale v tábore sa jej ujala skupina žien, ktoré si ju vzali pod svoje ochranné materinské krídla. Spolu pracujú na výrobe a predaji mydla. Ujala sa jej katolícka organizácia *Svetlá pre svet*, ktorý jej pomohli zaobstarat' špeciálny vozík pre dcérku, cvičili s ňou, aby sama mohla sedieť a najesť sa, chodí do školy. Jej matka tak pocítila veľa láskavosti v dôsledku čoho povyrástlo jej sebavedomie. Lebo už má peniaze na živobytie ale i na lieky pre dcérku.²²

Drahí moji! Majme vd'ačnú radosť, že Pán nás zahŕňa svojou nežnou láskavosťou. Amen.

²¹ Porov. <https://www.slovensky.eu/neha/>

²² Porov. Ve svém utrpení jsem byla sama, říká maminka. 2023. In: Diecézní zpravodajství č. 16, 18. – 24.dubna 2023, 3.neděle velikonoční, s. 10. In: *Katolický týdeník*, roč. XXXIV., č. 16, 18. – 24.dubna 2023/ 3.neděle velikonoční. Praha: Katolický týdeník, s r. o., ISSN 0862-5557.

Sobota po Druhej veľkonočnej nedeli

Drahí moji!

V dnešnom prvom čítaní sme počuli o ustanovení prvých diakonov, *sedem osvedčených mužov, plných Ducha a múdrosti*.²³

Ich úlohou bolo obsluhovať pri stoloch. Dnes diakoni posluhujú presbyterom a biskupom pri Pánovom stole, oltári.²⁴ Vysvätení slobodní muži môžu byť v našej Rímskokatolíckej cirkvi ustanovený na prechodný diakonát pred presbyterátom, alebo ako trvalí diakoni a to aj ženatí. Diakoni nemôžu spovedať a slúžiť sv. omšu. Ako svätí sú pokladmi Cirkvi. V našom liturgickom kalendári to sú: sv. Vincent, diakon a mučeník – 22.januára; sv. Efrém, diakon a učiteľ Cirkvi - 9.júna; sv. Vavrinec, diakon a mučeník – 10.augusta; sv. František Assiský, diakon a zakladateľ rádu – 4.októbra; sv. Štefan, diakon a prvý mučeník – 26.decembra.

Drahí moji! Nech svätí diakoni orodujú za nás, aby sme ochotne slúžili Pánovi v kostole pri oltári. Amen.

²³ Štefana, muža plného viery a Ducha Svätého, ďalej Filipa, Prochora, Nikanora, Timona, Parmenáša a Mikuláša, prozelytu z Antiochie (Sk 6, 5).

²⁴ Porov. <https://sk.wikipedia.org/wiki/Diakon>

*Procesia s požehnaným paškálom na začiatku Veľkonočnej vigílie 8.apríla 2023
vedľa Farského kostola Svätého Ducha v Kátlovciach*

Pondelok po Tretej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

Nikto sv. Štefanovi *plného milosti a sily* nebol schopný *čeliť múdrosti a Duchu, ktorým hovoril*.

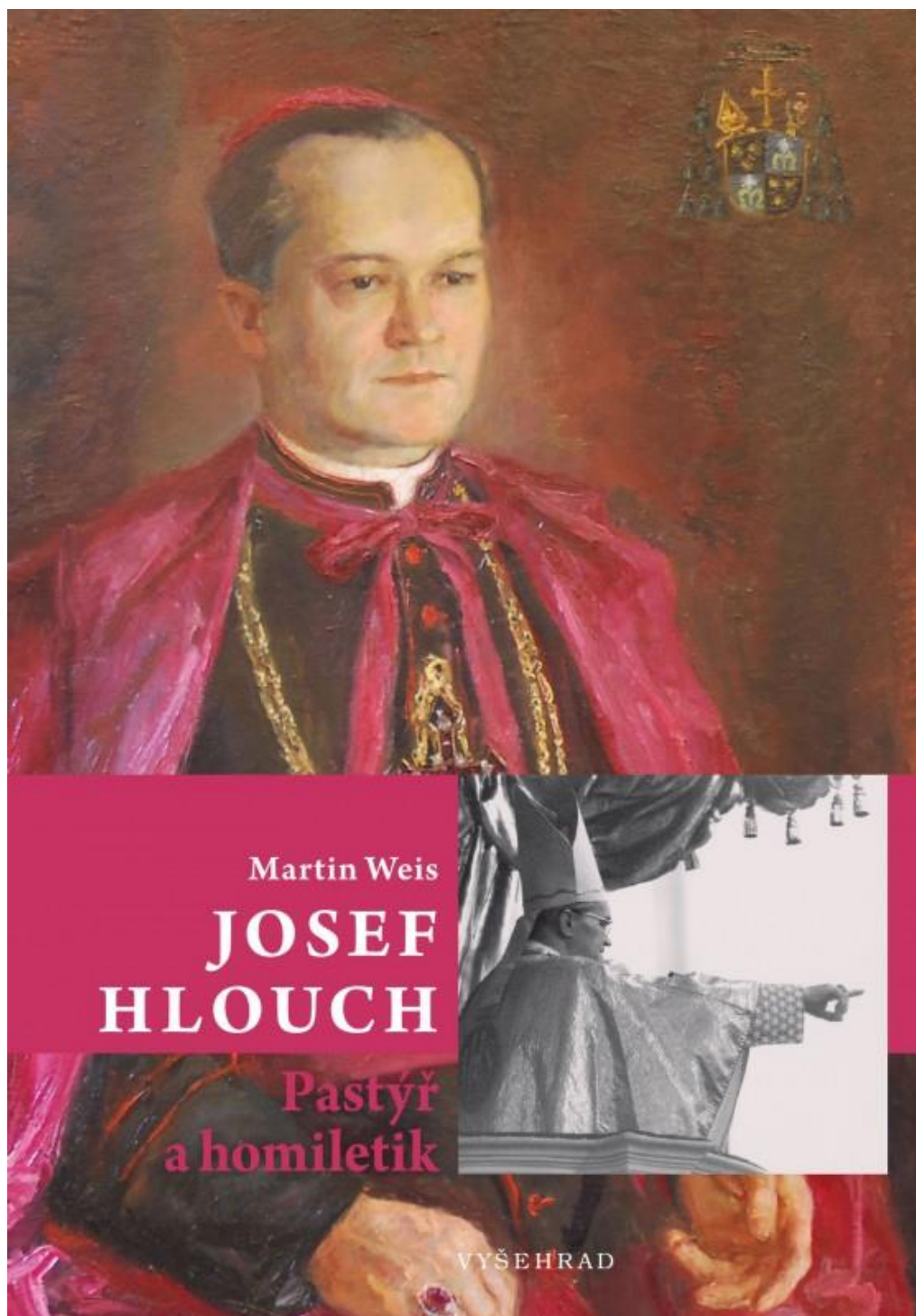
Lebo *ak je Boh za nás, kto je proti nám?* (Rim 8, 31) 11. januára 2018 udelila Kongregácia pre kauzy svätých súhlas, aby mohol začať beatifikačný proces českobudejovického biskupa Mons. prof. ThDr. Josefa Hloucha (1902 – 1972).²⁵ Len tri roky od jeho biskupskej vysviacky mu už bol znemožňovaný komunistickou diktatúrou vo vtedajšom Československu slobodný výkon služby. A od roku 1952 až do Pražskej jari v roku 1968 žil dokonca mimo svojej diecézy a v prísnej izolácii. Ale nedal sa zlomiť, veď Boh bol stále s ním, utiekal sa pod ochranu Panny Márie. A on žil príkladom úprimnej bratskej lásky. Nikdy nestratil nádej, odpúšťal svojim trýzniteľom a tak si získal mimoriadnu popularitu, úctu ale hlavne svätosť života.²⁶

Drahí moji! Modlime sa, ak je to Božia vôľa, aby mohol byť biskup Hlouch uctievaný ako svätý²⁷ a mohol byť našim vzorom pevnej viery. Amen.

²⁵ Porov. https://www.bcb.cz/pastyrsky-list-otce-biskupa-vlastimila-krocila/http://www.wikiwand.com/cs/Josef_Hlouch

²⁶ Porov. http://www.ceskatelevize.cz/ct24/sites/default/files/2089828-pol_sth-201303-0008.pdf

²⁷ Porov. <https://www.bcb.cz/wp-content/uploads/2018/03/Modlitba-za-proces-beatifikace-J.-Hloucha.pdf>

*Publikácia o biskupovi svätého života*²⁸

Utorok po Tretej veľkonočnej nedeli

Milovaní!

Sv. Štefan sa vo svojom svedectve priznal k viere v živého Boha, za čo ho Židia odsúdili na smrť.

Vieru v Boha je nutné vyznávať. Nestačí, že si ju nosíme vo svojom srdci, ale musíme ju hlásať zo *striech* (Mt 10, 28; Lk 12, 3). Tom Monaghan vlastní najväčšiu sieť reštaurácií *Domino's Pizza* na svete – aj v cente Bratislavy je jedna; v roku 2000 zamestnával v 66 štátoch 7000 reštaurácií s obratom 3, 54 miliardy dolárov. Zo zisku založil v USA katolícku univerzitu *Ave Maria*, základné školy *Spiritus Sanctus*, katolícke rádio *Ave maria*, podporuje organizácie chrániace život človeka od počatia až po prirodzenú smrť. Najdôležitejším je pre neho Pán Boh, manželka a deti. Veľkú úctu má ku kňazstvu. Pravidelne sa modlí a postí. Pričom za najväčší úspech nepovažuje svoje obchodné úspechy, ale keď raz dosiahne nebo a bude spasený. To je jeho hlásanie.²⁹

Milovaní! Uvedomujme si, že sme hlásateľmi svojim životom!
Amen.

²⁹ Porov. ELIÁŠOVÁ, A. 2018. Zo sirotinca medzi najúspešnejších a každý deň s Bohom. In: *Posol Božského Srdca Ježišovho. Mesačník slovenských katolíkov*, roč. XCVIII. (2018), č. 4, s. 6 – 7. Bratislava: Spoločnosť Ježišova na Slovensku. ISSN 0701 – 0192.

Streda po Tretej veľkonočnej nedeli

Bratia moji a setry moje!;

Apoštol Filip robil znamenia. Lebo z mnohých posadnutých vychádzali s veľkým krikom nečistí duchovia a mnohí ochrnutí a chromí ozdraveli. A v meste nastala veľká radosť.

Takéto zázračné telesné uzdravenia môžu byť aj vo forme duchovného uzdravenia. Colin O' Brien si v roku 2001 povedal, že skončí s alkoholom, množstvom sexu a kupovaním si drahého oblečenia, lebo zo všetkého toho začal mať veľké depresie. Po tomto svojom rozhodnutí ho raz manželka pozvala do kostola na koncert: Neodmietol a následne začal pravidelne chodiť na sv. omšu. Pretože chcel ísť aj na sv. prijímanie, po šiestnástich rokoch v roku 2003 pristúpil k sv. spovedi. Na jar v roku 2018 sa začal ako laik modliť *Liturgiu hodín* – breviár a uvedomoval si, že treba žiť nie len pre seba ale i pre druhých. A preto začal spievať v chrámovom spevokole. Tieto prejavy katolíckej viery sa stali základom jeho života z čoho má veľkú radosť, ako napísal vo svojom svedectve.³⁰

Moji drahí! Nech aj nás Pán naplní svojou radosťou. Amen.

³⁰ Porov. O' BRIEN, C. 2018. Smädný po milosti. Ako jeden alkoholik objavil v Božom náručí nový znysel samoty. In: *Slovo medzi nami. Denné meditácie 1. – 30. apríla 2018, Veľká noc 2018*, roč. 19, č. 3, s. 57 – 60. Bratislav: Redemptoristi. ISSN 1336 – 0221.

Štvrtok po Tretej veľkonočnej nedeli

Milovaní moji!

Pán Ježiš nám v dnešnom evanjeliu pripomína svoje slová: *Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.*

V plnej miere ich na sebe uplatnil sv. Stanislav Kostka (1550 – 1568), ktorý žil z Eucharistie – sv. prijímania, z účasti na sv. omši a z adorácií Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej. Za čo tento pôvodom Poliak znášal posmech, hrubé urážky a dokonca i bitku, a to aj od svojho brata Pavla a jeho kamarátov na štúdiách vo Viedni. No všetko znášal s obdivuhodnou trpezlivosťou, pokorou a na tento úmysel dokonca konal i pokánie. Ako horlivého a svätého jezuitského novica si ho Pán ako osemnásť ročného povolal k sebe do neba. Pochovaný je v kostole Sant' Andrea al Quirinale v Ríme. V jeho beatifikačnom procese svedčil i jeho brat Pavol, ktorý sa vyznal, že nie je hoden takého brata. Nasledujúc bratov príklad, radikálne zmenil svoj život a tiež vstúpil do jezuitskej rehole.³¹ Sv. Ján XXIII. ho v roku 1962 ustanovil za patróna Poľska³² a v roku 2000 sa stal patrónom Univerzitného a pastoračného centra v Trnave.³³

Drahí bratia a sestry! Prijímajme Eucharistiu, aby sme sa vedeli ochotne obetovať pre druhých. Amen.

³¹ Porov. ARNDT, A. 2018. *Svätý Stanislav Kostka*. In: *Víťazstvo Srdca*, roč. 23, č. (II) 2018/121, s. 6 – 13. Stará Halič: Rodina Panny Márie. ISSN 1338 – 1709.

³² Porov. <http://www.zivotopisysvatych.sk/stanislav-kostka/>

³³ Porov. <https://www.truni.sk/univerzitne-pastoracne-centrum-sv-stanislava-kostku>

Piatok po Tretej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

Cirkev nám predkladá v prvom čítaní príbeh obrátenia sv. Pavla pred bránami mesta Damask v dnešnej Sýrii.

Dodnes sa tam nachádza kresťanská štvrť s ulicou a kostolom sv. Pavla, kaplnkou sv. Ananiáša, ktorý z Pánovho poverenia vkladal ruky na sv. Pavla, modlil sa nad ním a následne Pavol získal späť stratený zrak.³⁴ Následne sa dal pokrstiť a ohlasoval Ježiša – stal sa apoštolom národov. V Damasku si moslimovia v Umajovskej mešite uctieujú aj relikviu – hlavu sv. Jána Krstiteľa. Damask sa okrem Skutkov apoštolských na mnohých miestach spomína aj v Starom zákone v súvislosti s Abramom (porov. *Gn* 14, 15), ale i s kráľom Dávidom (porov. *2 Sam* 8, 5 – 6; *1 Kr* 11, 24), kráľom Achazom (porov. *2 Kr* 16, 9 – 13), kráľom Aramom (porov. *2 Krn* 16, 2), ale Damask spomínajú aj ostatné biblické knihy: *2 Kr* 5, 12; *Iz* 7, 8; *Iz* 8, 4; *Iz* 10, 9; *Iz* 17; *Jer* 49; *Ez* 27, 18; *Ez* 48, 1; *Am* 5, 27; *Zach* 9, 1; *1 Mach* 11, 61; *1 Mach* 12, 32; *2 Kor* 11, 32; *Gal* 1, 17. Považuje sa tiež za najstaršie trvalo osídlené mesto na svete, ktoré má ešte prvenstvo aj v tom, že tu vybudovali prvý vodovodný systém na svete.³⁵ Dnes je Damask hlavným mestom Sýrie, má viac ako päť miliónov obyvateľov a od roku 2011 je táto krajina v občianskej vojne. Celý svet zachytáva hrôzostrašné selfie z mobilu pätnásť ročného chlapca Muhammada, ktorý ak prežije, chce byť novinárom. Na sociálnych sieťach hovorí, že svet už asi unavujú fotky a videá vojny, krvi,

³⁴ Porov. <http://www.walkers.sk/damask.php>

³⁵ Porov. <https://sk.wikipedia.org/wiki/Damask>

zbombardovaných domov, hladných a smädných ľudí, ktorým chýbajú lieky, ale ľudia by napriek tomu mali vedieť, čo sa v Sýrii deje.³⁶

Bratia a sestry! Modlime sa za Sýriu! A pridajme sa k výzvam a modlitbám pápeža Františka, sýrskych biskupov – rímskokatolíckej, arménskej katolíckej a chaldejskej katolíckej cirkvi, hlavného predstaveného saleziánov don Ángela Fernandéza Artime ako i všetkých medzinárodných humanitárnych organizácii. Amen.

Sobota po Tretej veľkonočnej nedeli

Drahí moji!

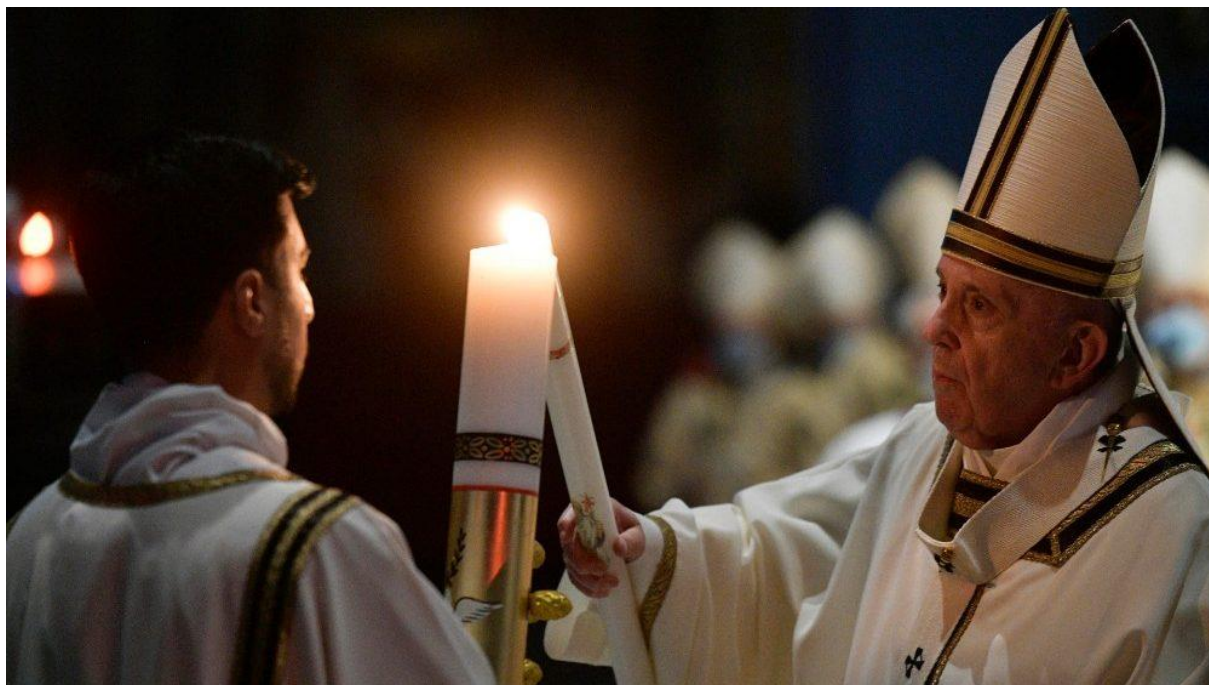
Duša moja, dobroreč svojmu Bohu – počuli sme v responzóriu k dnešnému stotretiemu žalmu, v ktorom nás Pán povzbudzuje, aby sme nezabúdali na jeho dobrodenia.

Pocítil ich od Pána Boha aj Ian McCormack. Totiž pobodala ho medúza, Štvorhranka jedovatá, ktorej bodnutie spôsobuje do piatich minút smrť. No jemu sa len zastavilo srdce. Protijed dostal pomerne dosť neskoro, a predsa prežil, hoci nemal žiadne ľudské šance na život. O všetkom potom začal vydávať svedectvo vďaka Pánu Bohu, lebo jeho snom je, aby sa čím viacerí dostali do neba. Jeho svedectvo oslovilo k viere v Boha aj praktického lekára Richarda Kenta.³⁷

³⁶ Porov. <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/selfies-z-vychodni-ghuty/r~05865c8017b411e885e30cc47ab5f122/>

³⁷ Porov. <https://modlitba.sk/?p=15454>

Modlime sa, bratia a sestry, nech naša Cirkev rastie počtom ľudí viery! Amen.

*Pápež František počas Veľkonočnej vigílie 3.apríla 2021 vo Vatikáne*³⁸

³⁸ <https://www.vaticannews.va/sk/papez/news/2021-04/velkonocna-vigilia-trojity-odkaz-jezisovej-vyzvy-ist-do-galiley.html>

Pondelok po Štvrtej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

Pána, ktorý ma naplňa radosťou i plesaním,
a citarou ťa, Bože, môj Bože, zvelebím – voláme dnes spolu so
slovami žalmu.

Robila to černoška, predtým otrokyňa Julia Greeleyová, ktorú po prijatí sv. krstu v roku 1880 začala formovať sviatosťná Božia milosť. A tak namiesto raňajok pristupovala pri rannej sv. omši v Denveri v Colorade v USA k sv. prijímaniu a potom až do obeda sa postila. Šírila úctu k Božskému Srdcu, že i napriek veľkým bolestiam spôsobených artridídou roznášala ľuďom – zvlášť hasičom - brožúrky o Božskom Srdci. Neprestajne navštevovala chudobných a domov im sama nosila uhlie, drevo, šaty. Dokonca aj bielym ľuďom, ktorí sa v tom čase navonok hanbili prijímať pomoc od černochovej. A tak k nim chodila pod rúškom noci a zadným vchodom. Samozrejme, že sa jej aj mnohí smiali, ale opakovala: Všetci sme rovnako Božie deti. Keď jej jedno dievčatko povedalo, že sa jej bojí podať ruku, lebo by jej sčewrnala, usmiala sa na ňu, pobožkala ju na líce a urobila krížik na čelo. Vyslúžila si úctu v celom meste, kde jej dali pomenovanie *denverský anjel milosrdenstva*. Keď v roku 1918 zomrela, stovky ľudí sa s ňou prišlo rozlúčiť. Po sto rokoch jej telesné pozostatky v roku 2017 preniesli do katedrály Nepoškvrneného počatia Panny Márie v Denveri a začali proces jej blahorečenia.³⁹

³⁹ Porov. STROHM, K. 2022. Denverský anjel milosrdenstva. In: *Slovo medzi nami. Denné meditácie 1.* – 31. januára 2022, roč. 23, číslo 1, s. 53 – 57. Bratislava: Redemptoristi. ISSN 1336 – 0221.

Drahý brat, milá sestra! Všetci sme Božími deťmi, a preto aj oslavujme Pána drobnými skutkami lásky ostatným blížnym. Amen.

Utorok po Štvrtnej veľkonočnej nedeli

Drahí moji, bratia a sestry!

Aj keď zabili sv. Štefana, ako sme to počuli v prvom čítaní, predsa sa Ježišovi apoštoli rozišli do Fenície, ktorá sa nachádzala na území dnešného Libanonu,⁴⁰ na ostrov Cyprus v stredozemnom mori a do Antiochie, kedysi súčasť biblickej Sýrie a dnes súčasť Turecka,⁴¹ aby tam všade hlásali evanjelium.

Radostná zvesť – evanjelium sa musí všade a stále hlásať skrze nástupcov apoštolov – biskupov, presbyterov a diakonov – a to až do konca sveta. Chcel ho hlásať aj Livinus Esomchi Nnamani z Nigérie, člen rehole Mater Dei. Ale počas štúdia dostal leukémiu. Neodradilo ho to a bojoval tak s chorobou ako i so skúškami z teológie v Ríme. Dúfajúc, že sa dožije vysviacky poprosil o mimoriadny dišpenz pápeža Františka o skoršiu kňazskú vysviacku. Ten mu obratom vyhovel a na Zelený štvrtok, 1.apríla 2021, mu ju udelil v nemocnici rímsky pomocný biskup Mons. Daniel Libanori, SJ. Kňazom bol len 23 dní. Za ten čas mohol sláviť len sv. omšu na posteli. V pondelok, 26.apríla 2021 mal pohreb v Ríme a následne previezli jeho telesné pozostatky do rodnej vlasti.⁴² Nech nás povzbudzuje nádej, ktorú nám ponúka Kristus skrze svojich hlásateľov evanjelia!

⁴⁰ Porov. <https://sk.wikipedia.org/wiki/Feni%C4%8Dania>

⁴¹ Porov. <https://www.sme.sk/c/2122003/syrska-antiochia-na-mapach-dvoch-statov.html>

⁴² Porov. <https://www.tkkbs.sk/view.php?cislocclanku=20210425002>

Milovaní! A preto sa modlíme za vernosť hlásateľov evanjelia až do konca ich posledných síl. Amen.

Mons. Daniel Libanori, SJ – biskup, udeľuje presbyterát diakonovi Livinusovi Esomchimu Nnamanimu z Nigérie na invalidnom vozíku v rímskej nemocnici ⁴³

⁴³ <https://www.vaticannews.va/sk/cirkev/news/2021-04/novoknaz-livinus-z-nigerie-zanechal-svedectvo.html>

Streda po Štvrtnej veľkonočnej nedeli

Moji drahí!

Oslávme nášho Zmŕtvychvstalého Pána tým, že ako jeho *učenici* budeme prinášať hojnosť ovocia dobrých skutkov.

*Vedci z Univerzity v Oxforde zistili, že ak človek dokáže po celý týždeň robiť drobné dobré skutky, naplní sa jeho život väčšou radosťou a šťastím. Teda zo začiatku nemusíte robiť extra dobré skutky, stačí viac ďakovať a aj tak budete šťastnejší. Slovo ďakujem je jedno z najkrajších a najsilenejších slov. Na motiváciu môžete využiť zoznam dobrých skutkov: Darujte niekomu knihu, umelecké dielo alebo hudobné CD a priložte k niekoľko láskavých viet. Opýtajte sa, či niekomu môžete pomôcť vyriešiť jeho problém. Pozvite niekoho na kávu. Napíšte niekomu list, v ktorom vyjadríte vďačnosť. Porozprávajte nejakú zábavnú príhodu. Darujte niekomu izbovú rastlinu. Bud'te nejaký čas s niekým, kto je naozaj osamelý. Upracte neporiadok pred domom, kde bývate alebo pred budovou firmy. Preukážte nejakú službu susedovi. Pozrite si s niekým spoločne film. Pripravte nejakú dobrotu a niekoho pohostite. Obetujte pár vecí, ktoré niekomu ešte dobre poslúžia. Napíšte kladný komentár k blogu alebo na sociálnych sieťach. Nechajte štedré prepitné.*⁴⁴

⁴⁴ Porov. <https://eduworld.sk/cd/jaroslava-konickova/6653/vedci-v-oxforde-zistili-ze-ked-clovek-kona-dobro-aspon-7-dni-stava-sa-stastnejším>

Bratia a sestry! Dajme si záväzok urobiť aspoň jeden dobrý skutok týždenne a zamyslime sa potom nad tým, ako to ovplyvnilo náš život.⁴⁵ Amen.

Štvrtok po Štvrtej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

Ak máte nejaké povzbudivé slovo pre ľud, hovorte – počuli sme v prvom čítaní zo Skutkov apoštolov. A sv. Pavol vystúpil a svojou rečou prítomných povzbudil k viere v Spasiteľa, Ježiša Krista.

Vždy, keď môžeme, tak venujme druhým povzbudivé slovo. Ako policajt, ktorý zachytil telefonát malého päťročného chlapca Jerremyho, ktorý nechápal, tvrdenie svojho otca, že maminka odišla do nemocnice a nevráti sa, lebo odišla do neba. Zúfalý a smutný chlapec zavolať na tiesňovú linku polície s tým, že sa mu stratila maminka. Policajt to nezahodil, nevykašľal sa na to, ale chlapcovu informáciu si overil a poradil mu, aby každý večer namaľoval mame obrázok, pripevnil ho na balónik a poslal mame do neba. Lenže po čase sa chlapec na políciu zase ozval a policajt mu zase so všetkou vážnosťou povedal, že nebo je ďaleko a možno sa tam cestou nejaký balónik stratil, a preto ho prosil, len nech pokračuje ďalej. Raz pred chlapcovým domom zastali policajné autá a motorky a policajti priniesli užasnutému chlapcovi balóniky s obrázkami od mamy z neba

⁴⁵ Porov. <https://eduworld.sk/cd/jaroslava-konickova/6653/vedci-v-oxforde-zistili-ze-ked-clovek-kona-dobro-aspon-7-dni-stava-sa-stastnejším>

späť. Policajt a chlapec sa stali kamarátmi a odvtedy chlapec už nie je smutný a mame posiela radostné obrázky do neba.⁴⁶

Drahí moji! Nikdy nepremárnime príležitosť a keď môžeme tak druhého, blízneho, smutného, uplakaného, zúfaleho vždy povzbudíme! Amen.

Piatok po Štvrtnej veľkonočnej nedeli

Pán Boh sa k nám v prvom čítaní zo Skutkov apoštolských priznáva ako k svojim *deťom*, ktorým *vzkriesil Ježiša*, svojho Syna, ktorého sám *splodil*.

To je prejav veľkej Božej starostlivosti o každého jedného človeka! A preto, keď bol pápež František 15.apríla 2018 na návšteve v rímskej Farnosti sv. Pavla z Kríža a vybehol k nemu malý chlapec Manuel, ktorý má troch súrodencov a zomrel mu otec, ktorý síce dal svoje deti pokrstiť, no sám bol neveriaci. Pápež upokojil chlapca a s jeho súhlasom to všetko prezradil, čo mu chlapec šepkal do ucha: Bez ohľadu na to, či sme pokrstení alebo nie, sme Božie deti. Tvoj otec bol čestný, keď ťa nechal pokrstiť a určite bol dobrým otcom. Modli sa za neho a často sa s ním rozprávaj – radil chlapcovi pápež František.⁴⁷

Bratia a sestry, deti! Pomodlime sa za Manuela a všetky deti z našej farnosti, ktoré sú sirotami alebo polosirotami. Amen.

⁴⁶ Porov. <https://www.jenzeny.cz/video/maminka-je-v-nebi-a-ja-ji-hledam-volal-chlapec-na-policii-jak-to-dopadlo>

⁴⁷ Porov. http://w2.vatican.va/content/francesco/it/homilies/2018/documents/papa-francesco_20180415_omelia-visitapastorale-sanpaolodellacroce.html#Incontro_con_i_bambini

*Pápež František s Manuelom vo Farnosti sv. Pavla z Kríža v Ríme*⁴⁸

Sobota po Štvrtej veľkonočnej nedeli

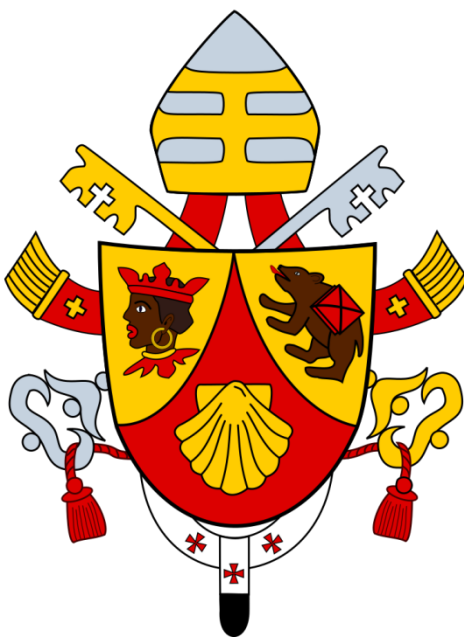
Drahí moji!

Prvé čítanie zo Skutkov apoštolov nám vyčíta, že *sami sa pokladáme za nehodných večného života*.

A predsa k nemu všetci postupným starnutím smerujeme, len si to niekedy moc neuvedomujeme. Emeritný pápež Benedikt XVI. dožívajúci svoj život vo Vatikánskom kláštore Mater Ecclesiae zaslal

⁴⁸ <http://w2.vatican.va/content/francesco/it/events/event.dir.html/content/vaticanevents/it/2018/4/15/parrocchia-sanpaolodellacroce.html>

v roku 2018 krátky list redakcii talianskeho denníka *Il Corriere della Sera*. Odpovedal v ňom na otázky čitateľov, že mu pomaly ubúdajú fyzické sily a duchovne putuje smerom k Domovu. Táto posledná cesta je niekedy veľmi obtiažna, ale ako píše, pre neho je veľkým požehanním, lebo je obklopený láskou a dobrotou, ktorú si ani nedokázal predstaviť.⁴⁹ Benedikt XVI. si teda blízkosť večnosti veľmi dobre uvedomuje a určite si ju aj zaslúži. Ved' bol pápežom od 19.apríla 2005 po sv. Jánovi Pavlovi II. a 11.februára 2013 heroicky abdikoval. Ako 265. nástupca sv. Petra svoj úrad so cťou ukončil 28.februára 2013. Jeho heslom boli slová: *Nos ergo debemus sublevare huiusmodi, ut cooperatores simus veritatis* – *Spolupracovníci pravdy*. Zomrel 31.decembra 2022.

*Erb pápeža Benedikta XVI.*⁵⁰

⁴⁹ Porov. Putuji směrem k Domovu, píše Benedikt XVI. 2018. In: *Katolický týdeník*, roč. XXIX., č. 7, 13. – 19.února 2018/ 1.neděle postní, s. 1. Praha: Katolický týdeník, spol. s r. o. ISSN 0862 – 5557.

⁵⁰ Porov. <http://w2.vatican.va/content/benedict-xvi/it.html>

Bratia a sestry! Modlime sa, *aby sme sa stali hodnými Kristových prisľúbení.* Amen.

Veľkonočný paškál na novom podstavci

po Prvom sv. prijímaní 21.mája 2023 vo Farskom kostole Svätého Ducha v Kátlovciach

Pondelok po Piatej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

Pán Ježiš nám v závere dnešného evanjelia ponúka Tešiteľa Ducha Svätého, *ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal.*

A Duch Svätý je ustavičná a večná Láska Otca a Syna. A preto musíme byť po jeho prijatí láskaví. Mária sa prihlásila ako dobrovoľníčka na farský deň. No v noci zle spala, budík ráno vypla a zaspala. Čakali na ňu, spoliehali sa na ňu. Prišla so sklopenými ušami dve hodiny po termíne. František, čo to mal na starosti bol z toho veľmi podráždený, no zároveň si uvedomoval, že by jej mal odpustiť. Napokon sa nechal obmäkčiť Duchom Svätým a odpustil jej. A ona šťastná zostala až do neskorého večera, aby pomohla s upratovaním.⁵¹

Moji drahí, bratia a sestry! Buďme otvorení pre pôsobenie Ducha Svätého v nás. Amen.

⁵¹ Porov. Navzájom sa milovať. 2022. In: *Slovo medzi nami. Denné meditácie 10.apríla – 31.mája 2023*, roč. 24, číslo 4, Veľká noc 2023, s. 16 – 23. Bratislava: Redemptoristi. ISSN 1336 – 0221.

Utorok po Piatej veľkonočnej nedeli

Drahí moji, sestry a bratia!

V dnešnom responzóriovom žalme sme počuli: *Tvoje kráľovstvo je kráľovstvo pre všetky veky a tvoja vláda sa rozprestiera na všetky pokolenia.*

A preto budem hlásať *slávu Pánovu a velebiť Ho navždy a naveky.* Najskôr chcela ako rok pred vysokou školou poslúžiť sirotám ako dobrovoľníčka v Ugande. No keď tam prišla, bola uchvátená ako dokážu ľudia celkom normálne žiť aj bez elektriny, tečúcej vody, chodiť po nekvalitných cestách a vybavovať si jednoduché a bežné veci s časovo veľmi náročným procesom. Vedela, že tam prišla prtacovať iba na jeden rok, ale už tam pracuje päť rokov a vôbec nepomýšľa na návrat domov a už vôbec nie na vysokú školu. Svoj pobyt tam vníma ako prejav veľkej Božej dobroty a pomáha sitorám bojovať s hriechom, ktorý aj tam napokon spôsobuje veľa utrpenia a rán. *Často si hovorievam, píše do časopisu, Mária, je čas zvyknúť si na nepohodlie! Vždy, keď tak urobím, moje odhodlanie vzrastie a ja zistím, že som o čosi otvorenejšia voči Bohu a jeho moci, ktorá pôsobí vo mne i okolo mňa.*⁵² Táto mladá žena objavila to, o čom sme počuli v žalme: *Slávu Božieho kráľovstva.*

Modlime sa za ňu, milovaní, aby svojimi ústami hlásala *slávu Pánovu a jeho sväté meno* velebila *navždy a naveky.* Amen.

⁵² Porov. KANOVÁ, M. 2022. Privykanie si na nepohodlie. Môj rok voľna sa zmenil na dlhodobú misiu. In: *Slovo medzi nami. Denné meditácie* 1. – 31.januára 2022, roč. 23, číslo 1, január 2022, s. 58 – 61. Bratislava: Redemptoristi. ISSN 1336 – 0221.

Streda po Piatej veľkonočnej nedeli

Milí moji!

V dnešnom prvom čítaní sme počuli, že ak mali prvotní kresťania z Judey spory s Barnabášom a Pavlom, tí ich na vyriešenie postúpili do Jeruzalema k apoštolom a starším cirkvi.

Dnes má rozhodujúce a konečné slovo v našej Katolíckej cirkvi biskup či Konferencia biskupov, no v konečnom dôsledku biskupi a kardináli na celom svete v úplnom zjednotení s pápežom a s jeho Vatikánskymi úradmi. Ako to bude aj v prípade stanovenia jednotného a nepohyblivého dňa Veľkej noci, ku ktorému vyzval už počas Druhého vatikánskeho koncilu sv. Pavol VI., pápež. No vtedy to ostatné kresťanské cirkvi neprijali. Teraz sa ozval pravoslávny arcibiskup Job Getscha z Telmessovi, ktorý riadi stálu radu konštantínopolského patriarchátu a zastupuje patriarchát vo Svetovej rade cirkví, že by sa to malo prijať v roku 2025. Pridal sa aj koptský pápež, Tawadros II., koptsko – pravoslávny patriarcha Alexandrie. A v mene nášho Svätého Otca Františka sa vyjadril 18.marca 2021 kardinál Kurt Koch, že asi by sme my katolíci neboli proti, pokiaľ sa nájde spoločná ekumenická cesta pre všetkých kresťanov.⁵³ Ak tak rozhodne pápež, bude to platiť pre celú našu Katolícku cirkev.

Milovaní! Ak budeme jedno s našimi biskupmi a pápežom, tak potom budeme jedno aj s našim Pánom Ježišom Kristom. Amen.

⁵³ Porov. <https://secure.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20210318025>

*Pápež František a Tavadros II. vo Vatikáne 11.mája 2023*⁵⁴

Štvrtok po Piatej veľkonočnej nedeli

Drahí moji!

Ježiš chce od svojich učeníkov, aby ostali v Jeho láske.

V tom nám je príkladom aj dosť nezvyklé menovanie arcibiskupa do Prahy. Keď bolo 13.mája 2022 zverejnené, že 37.pražským arcibiskupom bude Mons. Jan Graubner, dovtedajší olomoucký arcibiskup a moravský prímas,⁵⁵ sa v Katolíckom týdeníku *dále podělil o dva důležité momenty, které mu během*

⁵⁴ <https://www.vaticannews.va/sk/papez/news/2023-05/papez-frantisek-tawadrosovi-kopti-zabiti-v-libyi-su-mucenikmi.html>

⁵⁵ <https://www.vaticannews.va/sk/cirkev/news/2022-05/arcibiskupom-prahy-sa-stal-mons-jan-graubner.html>

několikadenního rozhodování přišly při modlitbě na mysl. „Když jsem byl před dvěma roky při covidu mezi životem a smrtí, řekl jsem si: ‚Jestli mě, Pane, odvoláš, jedinou mou nadějí je tvé milosrdenství. A jestli mě tu chceš ještě nechat, nebráním se, ale nechci pak nic pro sebe, jen to, co chceš ty.‘ Uvědomil jsem si, co jsem Pánu Bohu slíbil a jak jsem si to tímto sám sobě nalajnoval,“ popsal Jan Graubner s úsměvem. A potom: ⁵⁶ „Snažím se vzít si teď k srdci, co říkávám kněžím, když je přesouvám do jiné farnosti: ‚Kdo budoval své dílo, ten ho opouští těžko. Kdo se snažil budovat dílo Boží, tak ví, že v tom může pokračovat kdokoliv jiný a on může pokračovat kdekoliv, kam ho Pán Bůh pošle.‘ To mám před očima a chtěl bych to uskutečnit,“ uzavřel Jan Graubner. Ostatně jeho biskupské heslo je již 32 let citát z Janova evangelia: „Co vám řekne, učiňte.“

Drahí moji! Vždy ochotne a bez reptania přijmeme Pánovu vůli!
Amen.

⁵⁶ <https://www.katyd.cz/clanky/papez-vybral-prazskeho-arcibiskupa.html>

*Erb J. Exc. Mons. Jana Graubnera, pražského arcibiskupa a českého primasa*⁵⁷

⁵⁷ [https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Graubner#/media/Soubor:Coat_of_arms_of_Jan_Graubner_\(Prague\).svg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Graubner#/media/Soubor:Coat_of_arms_of_Jan_Graubner_(Prague).svg)

Piatok po Piatej veľkonočnej nedeli

Počuli sme, drahí bratia a sestry, v dnešnom responzóriovom žalme výzvu k ochote: *Ochotné je moje srdce, Bože, ochotné je moje srdce.*

K čomu nás Božie slovo vyzýva? Odpoveďou nám môže byť nádherné svedectvo malého chlapca, ktorého fotka hovorí za všetko: Stojí pri posteli a kŕmi svojho nevládne ležiaceho starého otca.⁵⁸

Bratia a sestry! Učme láске svojimi drobnými gestami v rodine aj svoje deti a vnukov. Amen.

⁵⁸ <https://somzena.sk/toto-video-ukazuje-co-znamena-laska-chlapec-krimi-svojho-nevladneho-stareho-otca/>

Sobota po Piatej veľkonočnej nedeli

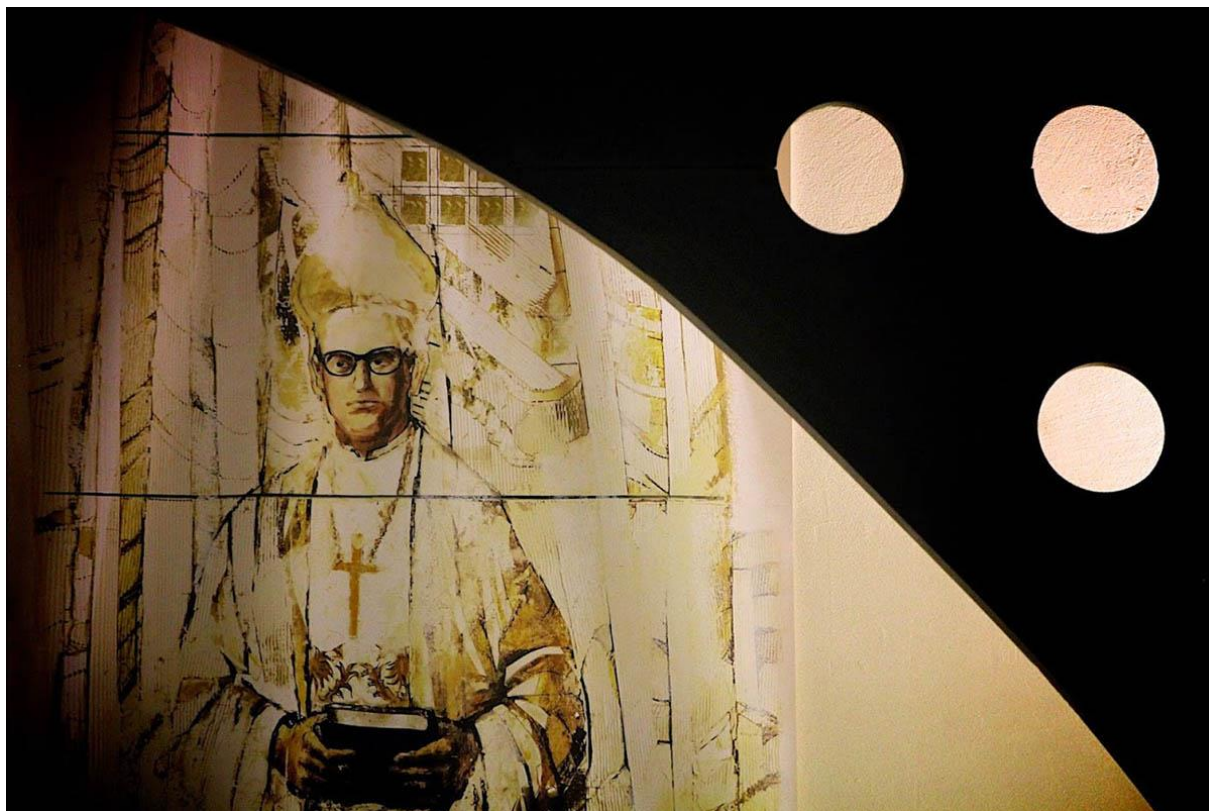
Drahí moji, bratia a sestry!

Všetci sme pozvaní v dnešnom responzóriovom žalme, aby sme *s radosťou* slúžili *Pánovi*, lebo *on je náš stvoriteľ a jemu patríme*.

A to v živote aj v smrti, po celú večnosť. Ako povedal a tak to aj dodržal bl. Zoltán Lajos Meszlényi (1892 – 1951), ostrihomský pomocný biskup – *Ako verný pastier Krista, viery a našej Cirkvi, nikdy nezapriem vernosť! Tak mi Pán Boh pomáhaj!* A to v duchu svojho biskupského hesla: *Fidenter ac fideliter – S dôverou a vernosťou*. Ako chlapec žil so svojou rodinou v Rimavskej Sobote, kde otec, dostal umiestnenku ako učiteľ. Tam sa aj zosobášil s miestnou rodáčkou, Etelou Burszkou, ktorá je tam aj pochovaná v rodinnej hrobke. Bl. Zoltán sa síce v Rimavskej Sobote nenarodil, ale chodil tam do základnej školy a začal tam chodiť aj na gymnázium, pristúpil tam k Prvému sv. prijímaniu. Keď otca potom preložili do Budapešti, rodina sa presťahovala. Bl. Zoltán sa aj po kňazskej vysviacke opäť vrátil na Slovensko, do Komárna, kde bol kaplánom. Ako pomocný biskup sa stal v roku 1950 kapitulným vikárom. Kde si ho vzala na mušku komunistická mašinéria, ktorá ho dala zatknúť, vo väzení ho počas ôsmich mesiacoch týrali a napokon dobili na smrť 4.marca 1951. Pápež Benedikt XVI. ho 31. októbra 2009 blahorečil prostredníctvom kardinála Angela Amata v Budapešti - ako mučeníka komunizmu.⁵⁹

⁵⁹ Porov. <http://www.zivotopisysvatych.sk/zoltan-lajos-meszlenyi/>

Bratia a sestry! Nech sme aj my na príhovor bl. Zoltána verní Pánovi až do smrti! Amen.

*Obraz bl. Zoltána Lajosa Meszlényiho v Kostole bl. Zoltána v Budapešti, Maďarsko*⁶⁰

⁶⁰ <http://www.kitervezte.hu/epuletek/vallas/boldog-meszlenyi-zoltan-templom-budapest>

Pondelok po Šiestej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

V dnešnom prvom čítaní zo *Skutkov apoštolov* sa spomínajú miesta spojené so životom sv. Pavla: ⁶¹ Troda a Thyateira, Samotrácia a Filippi, Neapol ako i Macedónsko, ktoré reálne dodnes existujú: ⁶²

Troada je severná časť Anatólie na polostrove Biga v Turecku; odtiaľ vyrazil sv. Pavol so Sílasm a Timotejom počas Druhej misijnej cesty; ⁶³ *Thyateira* má dnes premenovaný názov na Akhisar, je to turecké mesto v časti Lýdia; ⁶⁴ *Samotrácia* je grécky ostrov v Egejskom mori, ⁶⁵ ktorý navštívil sv. Pavol, keď išiel z Troady do Macedónska; ⁶⁶ *Filippi* je miesto vo východnej Macedónii v Grécku, kde v roku 51 sv. Pavol založil prvú komunitu na európskom kontinente; *Macedónsko* – jednak ako súčasť Grécka ako i druhá časť - dnes samostatná republika Severné Macedónsko; ⁶⁷ *Neapol* je prístavné mesto na juhu Talianska, centrum regiónu Kampánia, známe

⁶¹ Porov. http://www.religiousgreece.gr/thematic-routes/-/asset_publisher/d4n53EVRuUPc/content/stasidi-tou-apostolou-paulou

⁶² Porov. Sk 16, 11 – 15.

⁶³ Porov. 2 Kor 2, 12; 2 Tim 4, 13.

⁶⁴

Porov.

<https://translate.google.com/translate?hl=sk&sl=fi&u=https://fi.wikipedia.org/wiki/Thyateira&prev=search>

⁶⁵ Porov. <https://pt.wikipedia.org/wiki/Samotr%C3%A1cia>

⁶⁶ Porov. <http://samothraki.gr/%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B4%CE%B9-%CE%B1%CF%80%CF%8C%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CF%85-%CF%80%CE%B1%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CF%85/>

⁶⁷ Tam mal Pavol v noci videnie. Stál pred ním akýsi Macedónčan a prosil ho: "Prejdi do Macedónska a pomôž nám!" Hneď ako mal toto videnie, usilovali sme sa odísť do Macedónska, presvedčení, že nás Boh volá hlásať im evanjelium. Odplavili sme sa z Troady, priamym smerom sme prišli do Samotrácie, na druhý deň do Neapola a odtiaľ do Filip. Je to prvé mesto tej časti Macedónska a kolónia. V tomto meste sme sa niekoľko dní zdržali. V sobotu sme vyšli za bránu k rieke, lebo sme predpokladali, že sa tam modlia. Sadli sme si a hovorili sme so ženami, čo sa tam zišli. Počúvala aj istá žena menom Lýdia, predavačka purpuru z mesta Tyatiry, ktorá si ctíla Boha: Pán jej otvoril srdce, aby pozorne sledovala, čo Pavol hovorí. A keď sa dala so svojím domom pokrstiť, prosila nás: "Ak si myslíte, že som verná Pánovi, poďte do môjho domu a zostaňte." (Sk 16, 9 – 15)

aj skrze pôsobenie sv. Januára, biskupa a mučeníka;⁶⁸ ako i miesto, kde pristál sv. Pavol.⁶⁹ A tak môžeme spokojne konštatovať, že naša viera nie je postavená ani na vymyslených ba ani na falošných základoch. Hlboko veriaci Albert Einstein (1879 - 1955) sa raz humorne opýtal kardinála Spellmana (1887 - 1967): Čo by urobila Cirkev, keby matematici a fyzici svojimi výpočtami dokázali, že Boh neexistuje? A kardinál tiež humorne odpovedal: Pretože Cirkev si vysoko váži vedcov, tak by čakala, kedy by našli svoju chybu vo svojich výpočtoch.

*Biblická mapa*⁷⁰

⁶⁸ Porov. <https://svetkrestanstva.postoj.sk/4281/zazracny-okamih-v-pritomnosti-papeza-frantiska-skvapalnella-krv-svateho-januaria>

⁶⁹ Porov. <http://www.zivotopisysvatych.sk/pavol-apostol/>

⁷⁰ Porov. https://en.wikipedia.org/wiki/Troad#/media/File:Asia_Minor_in_the_Greco-Roman_period_-_general_map_-_regions_and_main_settlements.jpg

Porov. <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=58363914>

Súčasnú miestu spojenú so životom sv. Pavla na území *Severného Macedónska* navštívil 7.mája 2019 pápež František, ⁷¹ ktorý svoju 29.apoštolskú cestu spojil s návštevou Bulharska 5. – 7.mája 2019. ⁷² Okrem sv. Pavla pripomenul aj žiakov sv. Cyrila a Metoda – sv. Klementa Ochridského, sv. Nauma a sv. Matku Terezu, ktorú sám svätorečil v Ríme 4.septembra 2016. ⁷³ Predtým, 28. - 30.novembra 2014 navštívil Turecko ⁷⁴ a 21.marca 2015 aj Neapol. ⁷⁵

Drahí moji! Nech Pán Boh opatruje našich bratov a sestry na orodovanie sv. Pavla, ktorí si opatrujú a stále žijú svoju vieru od biblických čias až po súčasnosť. Amen.

Utorok po Šiestej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

Uveriť náhle, dalo by sa povedať nečakane a nepredpokladane sa u dospelého človeka volá konverzia, obrátenie. Za ním tiež nasleduje život s Kristom.

Žalárnik vidiač znamenie, ako sme o ňom počuli v dnešnom prvom čítaní, neváha a dá sa okamžite pokrstiť *on i všetci jeho*

⁷¹ Porov. <https://www.vaticannews.va/sk/cirkev/news/2019-04/severne-macedonsko-ocakava-papeza-rozhovor-s-biskupom-skopje.html>

⁷² Porov. <https://www.vaticannews.va/sk/papez/news/2019-04/harmonogram-apostolska-cesta-bulharsko-severne-macedonsko-aktual.html>

⁷³ Porov. <https://www.tvlux.sk/archiv/play/10667>

⁷⁴ Porov. <https://www.vatican.va/content/francesco/en/travels/2014/outside/documents/papa-francesco-turchia-2014.html>

⁷⁵ Porov. <https://www.vatican.va/content/francesco/en/travels/2015/inside/documents/papa-francesco-pompei-napoli-2015.html>

*domáci. Nekamufluje to, nepredstiera to, myslí to úprimne, a preto sa raduje s celým svojím domom, že uveril Bohu. Pán si aj takto povoláva do svojej Cirkvi. Sv. Cyprián z Kartága (asi 200 - 258) v jednom svojom liste píše Donátovi, že pred krstom neveril tomu, že sa môže úplne zmeniť. A keď sa odhodlal ako dospelý dať sa pokrstiť, napísal: Škvrna minulých rokov bola zmytá. Do môjho srdca sa vlialo svetlo zhora, pokojné a čisté. Potom som skrze Ducha Svätého zakúsil znovuzrodenie a stal som sa novým človekom. Začal som si byť istý vecami, o ktorých som kedysi pochyboval. Začali sa mi zjavovať pravdy, ktoré mi boli kedysi skryté. To čo sa mi predtým zdalo nemožné, vtedy začalo byť možné.*⁷⁶

Drahí moji! Ďakujeme Pánovi, ktorú dáva svojej Cirkvi skrze konvertitov. Amen.

Streda po Šiestej veľkonočnej nedeli

Moji drahí!

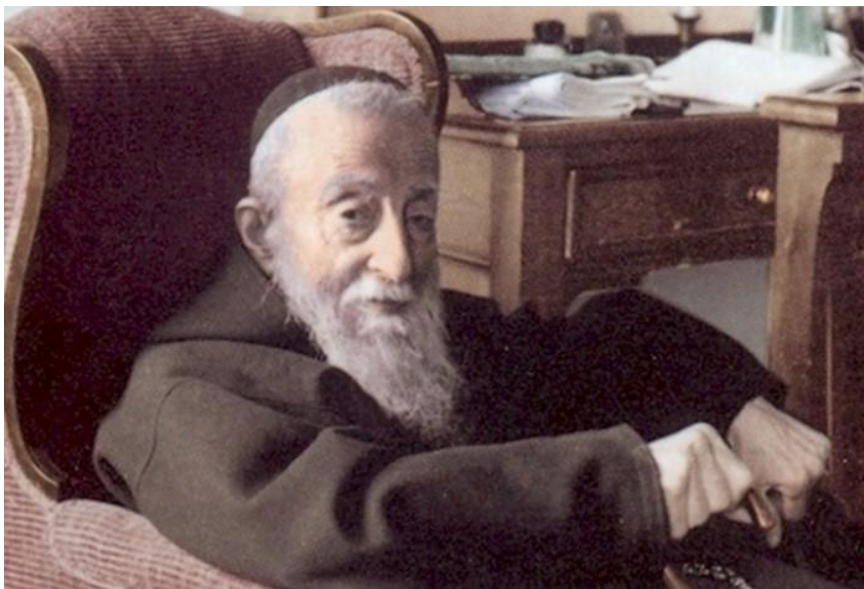
Často počúvame, že Pán Boh ma nemá rád, lebo nevypočul moje prosby.

K tomu je odpoveďou dnešný žalm, že *svojmu ľudu dáva veľkú moc. Je chválou všetkým svojim svätým, synom Izraela, ľudu, ktorý je mu blízky*. Čiže, Pánu Bohu sú blízki všetci tichí, pokorní, ponížení, skromní, ktorí vedia, že len tak bude *znieť jeho chvála v zhromaždení*

⁷⁶ Krstom ponorení do Krista. In: *Slovo medzi nami. Denné meditácie 12.apríla – 31.mája 2020*, roč. 21, číslo 4, Veľkonočné obdobie 2020, s. 11 – 15. Bratislava: Redemptoristi. ISSN 1336 – 0221.

*svätých. Sv. Leopold Bogdan Mandić (1866 – 1942) bol takpovediac trochu odstavený v reholi, lebo dostal ako celoživotnú úlohu len vysluhovať sv. zmierenia, čo vlastne robia v zmysle svojej charizmy všetci kapucíni. A aj za to ho kritizovali, že má pre kajúcnikov porozumenie a že je voči nim príliš zhovievavý, súcitný a citlivý. Pritom on hovoril: Niektorí hovoria, že som príliš dobrý. No ak prídete a kľaknete si pred mňa, nie je dostatočný dôkaz toho, že túžite po Božom odpustení? Božie milosrdenstvo presahuje všetky očakávania. Dávam svojim kajúcnikom len malé pokánie, lebo zvyšok vykonávam ja sám. A on touto celoživotnou službou všetkých predbehol a stal sa svätým.*⁷⁷

Drahí moji! Pán Boh na nikoho nezabúda, a preto mu vždy dôverujme! Amen.

Sv. Leopold Bogan Mandić⁷⁸

⁷⁷ Porov. <https://www.zivotopisysvatych.sk/leopold-mandic/>

⁷⁸ <https://somkatolik.sk/30-7-sv-leopold-bogdan-mandic-knaz-reholnik/>

Štvrtok po Šiestej veľkonočnej nedeli

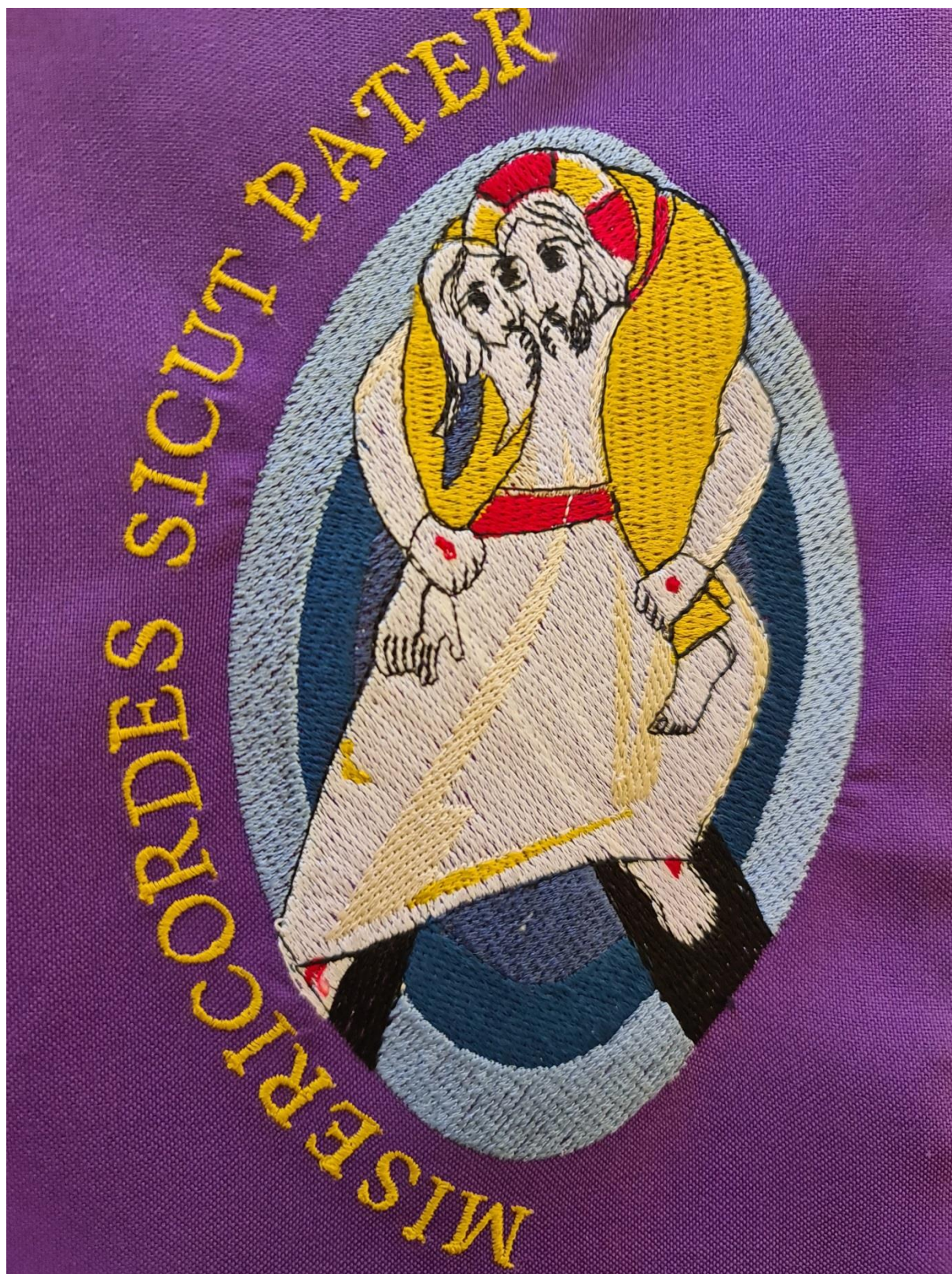
Milovaní!

Pán Ježiš chce, aby sme s nebom počítali a prišli doň pripravení.

V roku 2010 bola pokrstená sedemdesiatdva ročná Ida. Potom ako novopokrstená dala pokrstiť aj svojho syna. Navykla si chodiť každý deň dokostola na spoločnú modlitbu sv. ruženca, ktorý sa modlila takmer vždy na kolenách za všetkých ľudí z dlhého zoznamu, ktorý si vytvorila. Často pri sv. omšiach čítala prvé čítanie. V roku 2020 už nemohla chodiť dokostola a tak jej kňazi nosili domov sv. prijímanie. Všetko obetovala za sestru svojej krstnej mamy, ktorá čakala dieťa, aby tehotenstvo aj pôrod prebehli bez komplikácií, lebo mala veľké problémy. Vyprosila jej to a následne 13.februára 2021 zomrela. Bola ako robotník, ktorý bol v evanjeliu povolaný na prácu do vinice až v podvečer, ale Pán jej istotne prisľúbil len tú istú spravodlivú mzdu ako aj tým, čo boli najatí ráno (porov. Mt 20, 1 – 16). Na pohrebe jej vdáčna krstná matka za šťastne narodené dieťa svojej sestry položila na rakvu fotku malého novorodenca.⁷⁹

Bratia a sestry! Nezabúdajme na večnosť a zodpovedne sa na ňu pripravujme. Amen.

⁷⁹ Porov. VOLOVYTSKA, I. 2023. Nikdy nie je príliš neskoro. Keď Ida stretla Pána, nič ju už nemohlo zastaviť. In: *Slovo medzi nami. Denné meditácie 1.* – 30.júna 2023, roč. 24, číslo 5, jún 2023, s. 58 – 60. Bratislava: Redemptoristi. ISSN 1336 – 0221.

Misericordes sicut Pater – detail z omšovej štóly, ktorá sa používa v spovednici

Farského kostola Svätého Ducha v Kátlovciach

Slávnosť Nanebovstúpenia Pána

Omša na vigíliu

Bratia a sestry!

Dnešnou slávnosťou Nanebovstúpenia nám Ježiš dáva prísľub, že nás raz pozve k sebe domov, tam, kde On býva.

Je to prejav Jeho dôvery k nám, keď nám chce ukázať dom svojho Nebeského Otca.

A tam chce tam mať aj nás, ako to vysvitá z prísľubu, ktorý dal svojim apoštolom: *Ked' odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. A cestu kam idem, poznáte (Jn 14, 3 - 4).*

O ceste k Nemu bola zmienka aj v dnešnom prvom čítaní zo Skutkov apoštolov, keď Ježiš znovu svojim apoštolom povedal: *Budete mi svedkami v Jeruzaleme i v celej Judei aj v Samárii a až po samý kraj zeme.*

V Sýrii, ktorú zmieta občianska vojna, bojujú povstalci s vládnymi vojskami. Kresťania sú postavení pred skupiny ozbrojených džihádistov alebo moslimských extrémistov pred voľbu: šahada, teda moslimské vyznanie viery alebo smrť. Niekedy tiež dostanú možnosť vyplatiť sa peniazmi. No zväčša je to smrť. Apoštolský nuncius v Sýrii od roku 2008, kardinál Mario Zenari,⁸⁰ informoval, že pred Veľkou nocou 2014 boli v Malúle ukrižovaní dvaja mladí kresťania, pretože odmietli islamské vyznanie viery. Povedali im: Chcete zomrieť ako váš Majster, v ktorého veríte?

⁸⁰ Porov. https://cs.wikipedia.org/wiki/Mario_Zenari

Jedného ukrižovali priamo pred zrakom jeho vlastného otca, ktorého napokon tiež aj tak zabili.⁸¹

Bratia a sestry! Zostaňme Pánovými svedkami aj za cenu preliatia krvi! Amen.

alebo

Bratia a sestry!

Pán Ježiš nás pred svojim *Nanebovstúpením* pripravuje.

Aby sme sa stali jeho *svedkami*.

Budeme nimi potom, keď nám s nebeským Otcom zošle *Svätého Ducha*.

A toho sme už prijali vo sv. birmovania.

Paolo Palumbo v roku 2020 má dvadsaťdva rokov. Bol rapperom, ale už štyri roky trpí amyotrofickou laterálnou sklerózou, ktorá spôsobuje postupné ochabovanie nervovej sústavy, a preto už len leží na posteli. Napriek tomu v roku 2019 vystúpil na festivale v San Reme, aby vydal svedectvo o svojej viere, ktorá z malého zrnka vyklíčila na mohutný strom. Choroba nezastavila moje modlitby, ale ma nechala pochopiť, že Boží plán presahuje moje chápanie. To, čo teraz objavujem, mi dáva nekonečnú radosť, uviedol pre internetový portál Vatican News. So svetom komunikuje už len cez špeciálne

⁸¹ Porov. Brutalita teroristů v Syrii nezná meze. In: *Světlo, týdeník Matice cyrilometodějské*, roč. XXII, č. 20, 18.května 2014, s. 13. Olomouc: Matice cyrilometodějská.

upravený počítač, ktorý ovláda očami. 26.februára 2020 sa na Námestí sv.Petra stretol aj s pápežom Františkom.⁸²

Bratia a sestry! Nezabúdajme, že vždy a všade sme Pánovými svedkami viery! Amen.

Paolo so svojim starším bratom Rosariom na stretnutí s pápežom Františkom

Omša zo slávnosti

Bratia a sestry!

Pán Ježiš pred odchodom do neba dal svojim apoštolom veľký misijný príkaz.

⁸² <https://www.vaticannews.va/it/mondo/news/2020-02/papa-francesco-udienza-generale-paolo-palumbo-malattia.html>

Jeho obsahom je aj poslanie krstiť všetky národy *v mene Otca i Syna i Duchu Svätého*.

Nemyslime si, že sa jedná len o krst malých detí, ale v súčasnosti sa aj v našom kresťanskom prostredí množí počet nepokrstených dospelých.

Preto pamätajme na Pánov príkaz a napomáhajme ho uskutočňovať!

Alfonz Ratisbonne pochádzal z váženej bankárskej židovskej rodiny. V roku 1842 si vykonal poznávaciu cestu na Sicíliu a Maltu. Popri tom si urobil aj odbočku do Ríma. Tu stretol svojho spolužiaka zo štúdií v Štrasburgu Theodora de Bussiére, ktorý sa mu priznal, že bol síce tiež Žid, no dal sa pokrstiť v Katolíckej cirkvi a vyštudoval za kňaza. Ratisbonna pri vzájomnom rozhovore zachvátila veľká zlosť proti všetkému kresťanskému, ale od svojho spolužiaka – kňaza predsa len prijal medailónik Panny Márie a zavesil si ho na svoju retiazku. Kňaz potom pozval svojho spolužiaka na okružnú jazdu Rímom a potom aj do svojho kostola, v ktorom slúžil. Nechal ho v ňom samého, lebo on odišiel vybavovať pohrebnú agendu. No keď sa vrátil, našiel svojho spolužiaka v kostole Sant Andrea delle Fratte na kolenách a prekvapujúco pre neho sa modlil. Potom sa rozprávali a napokon Alfonz Ratisbonne požiadal o krst. Následne tiež vyštudoval za kňaza a do konca svojho života sa venoval Židom, ktorých získaval pre Krista a cirkev. Zomrel 6.mája 1884 vo Svätej zemi.⁸³ Jeho životný príbeh nás chce upozorniť na to, že aj cez nás môže pôsobiť Božia milosť. Obdobný je aj príbeh André Frossarda (1915 – 1995).⁸⁴

⁸³ Porov. SCHMIDT, P. 2014. Memorare! – Pamatuj láskyplná Panno Maria! In: *Světlo, týdeník Matice cyrilometodějské*, roč. XXII, č. 20, 18.května 2014, s. 4. Olomouc: Matice cyrilometodějská.

Porov. <http://jezismaria.weebly.com/lurdy--zazracna-medaila--alfons-ratisbonne.html>

⁸⁴ Porov. FROSSARD, A. 1992. *Boh existuje, ja som sa s ním stretol*. Bratislava: Lúč, 1992, 164 s. ISBN 80 – 71140 – 55 - 4.

Bratia a sestry! Koľko sa len dá, prispejme k splneniu Kristovho misijného príkazu a vždy budme za krst detí ako i ľudí v našom okolí! Amen.

alebo

Moji drahí!

Dostali sme veľkú úlohu.

Dal nám ju sám Pán Ježiš:

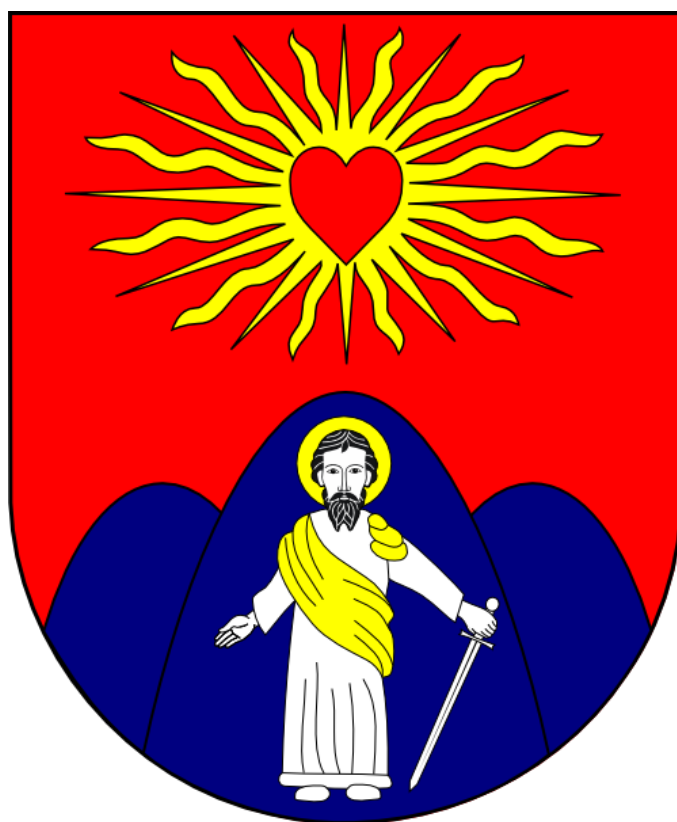
Chod'te, učte, krstite a naučte ich.

Vždy to uskutočňujme!

25.novembra 1911 našli dvaja vojaci v Chrabranoch pri Topoľčanoch v kríčkoch pri štreke (podľa topoľčianskeho nárečia) – pri železničnej trati malinké dieťa v perinke. Miestny farár z Ludaníc Pavol Jantusch ho s blížiacimi Vianocami pokrstil menom *Adam* a nakoľko sa k nemu nikto neprihlásil, dali mu priezvisko *Štrekár*. Vychovával ho miestny richtár, sestričky vincentky a neskôr chlapca zveril finančnej podpore topoľčianskej barónke Stummerovej. Kňaz sa zase stal biskupom v Trnave a Adam Štrekár vyštudoval, oženil sa

tam, stal sa stredoškolským profesorom a neskôr prednášal na vysokej škole, oženil sa a mal jednu dcéru a dve vnúčatá.⁸⁵

Milovaní rodičia a krstní rodičia! Nezostaňme nikdy len pri jednom, ale vždy urobme aj ďalšie kroky spájajúce krst s vyučovaním. Amen.

*Štít erbu J. Exc. Mons. ThDr. Pavla Jantauscha, titulárneho biskupa
a trnavského apoštolského administrátora⁸⁶*

⁸⁵ Porov. <https://rosina.blog.pravda.sk/2020/05/17/profesor-adam-strekar-jeho-zivotny-pribeh-a-jeho-necakane-pokracovanie/>

⁸⁶ https://sk.wikipedia.org/wiki/Pavol_Jantausch#/media/S%C3%B4bor:COA_bishop_SK_Jantausch_Pavol.png

Piatok po Šiestej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

Responzórium dnešného dňa nás vyzýva, aby sme Pánu *Bohu spievali chválospev*, lebo On je *Kráľom celej zeme*.

Boh tento náš svet celý stvoril a my sme mu za to vd'ační. Lebo v Biblii sa na záver opisu stvorení v jednotlivých dňoch píše, že: *Bolo to dobré*. Zároveň musíme potvrdiť, dívajúc sa okolo seba, že stvorenstvo je aj krásne! Prenádherne ho ospieval vo svojom hymne sv. František Assiský. A v ňom nazval bratom: *slnko, vietor, vzduch, mračná, oblohu, počasie a oheň*. Sestrou zase nazval *Lunu, hviezdy, vodu, zem a smrť*.⁸⁷

⁸⁷Najvyšší, všemohúci, dobrý Pane, Tebe patria chvály, sláva i česť a každé dobrorečenie, len Tebe patria, Najvyšší; a nijaký človek nie je hoden vysloviť Tvoje meno. Bud' pochválený, môj Pane, so všetkým svojím tvorstvom, najmä s pánom bratom Slnkom, ktorý je dňom a skrze neho nám dávaš svetlo. A on je krásny a žiari veľkým jasom; o Tebe, Najvyšší, je nám znamením. Bud' pochválený, môj Pane, za sestru Lunu a hviezdy; na nebi si ich utvoril jasné, vzácne a krásne. Bud' pochválený, môj Pane, za brata Vietor, za vzduch i mračná, za jasnú oblohu i každé počasie, čím dávaš svojim tvorom obživu. Bud' pochválený, môj Pane, za sestru Vodu, ktorá je veľmi užitočná, pokorná, vzácna a čistá. Bud' pochválený, môj Pane, za brata Oheň, ktorým osvetľuješ noc. Aj on je krásny, veselý i silný a mocný. Bud' pochválený, môj Pane, za sestru našu matku Zem, ktorá nás živí a stará sa o nás vydáva rozličné plody s farebnými kvetmi i trávou. Bud' pochválený, môj Pane, za tých, čo odpúšťajú pre Tvoju lásku znášajú slabosť a trápenie. Blahoslavení tí, ktorí to pokojne znášajú, lebo Ty, Najvyšší, ich budeš korunovať. Bud' pochválený, môj Pane, za sestru telesnú Smrť, ktorej žiaden živý človek nemôže uniknúť. Beda tým, čo zomierajú v smrteľných hriechoch; blažení tí, ktorých nájde v Tvojej najsvätejšej vôli, lebo druhá smrť im neublíži. Chváľte môjho Pána a dobrorečte mu, ďakujte mu a slúžte s veľkou pokorou! In: <http://www.spisskemuzeum.com/sv-frantisek-a-jeho-piesen-brata-slnka-chvalosp-ev-stvorenia-st-francis-of-assisi-prayers/>

A preto mu bud'me za všetko vďační a neznečisťujme ju, ale práve naopak: Chráňme si ju! Ved' ide, bratia a sestry, o našich bratov a sestry, o moju rodinu, na ktorú sme vždy v dobrom zaťažení! Amen.

Sobota po Šiestej veľkonočnej nedeli

Milovaní moji!

Počuli sme v čítaní zo Skutkov apoštolov, že *do Efezu prišiel istý Žid menom Apollo, rodom Alexandrijčan, muž výrečný a zbehlý v Písmach. Bol poučený o Pánovej ceste a so zápalom ducha hovoril a správne učil o Ježišovi, hoci poznal iba Jánov krst. Začal teda smelo vystupovať v synagóge.*

Tento jeho apoštolský zápal *veľmi pomohol tým, čo z milosti uverili*. Mal ho aj írsky kňaz, Mons. Hugh O'Flaherty (1898 – 1963), počas Druhej svetovej vojny v Ríme, keď vybudoval tajnú utečeneckú operáciu *Rome escape Line (Rímska utečenecká linka)*, ktorá pred nacistami zachránila približne 6.500 ľudí. Nebojácny, šikovný, neochvejný v dôvere v Božiu prozreteľnosť sa dostal do pozornosti ambiciózneho a brutálneho šéfa gestapa v Ríme, SS – Oberstumbannfuhrera Herberta Kapplera, rímskeho kata – ako ho volali, ktorého po vojne v roku 1948 odsúdili na doživotie. Po vojne sa Mons. O'Flahertymu podarilo za desať rokov trvajúcich dlhých a intenzívnych rozhovorov o viere získať v roku 1959 Kapplera do Katolíckej cirkvi.⁸⁸

⁸⁸ Porov. Monsignor O'Flaherty a *rímsky kat.* In: *Víťazstvo Srdca*, roč. 28, č. 151, (II) 2023, s. 4 – 5. Stará Halič: Rodina Panny Márie. ISSN 1338 – 1709.

Drahí bratia a milé sestry! Modlime sa, aby nám Pán pre šírenie viery rozmnožil *dar sily*.

*Farský kostol Svätého Ducha v Kátlovciach slávnostne vyzdobený a pripravený
na Prvé sv. prijímanie 21.mája 2023*

Pondelok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Moji milovaní bratia a sestry!

V responzóriovom žalme sme počuli, že *pred Božou tvárou* sa veselíme.

Zdrojom našej radosti je náš Pán, ktorý je našim *Záchrancom*. O to viac je umocnená naša radosť, pokiaľ nám Pán Boh udelí mimoriadne milosti, napríklad dar trvalého uzdravenia. Gemma di Giorgi z Agrigenta bola od narodenia slepá. Ako sedem ročná išla so svojou babičkou k sv. Pátrovi Piovi, aby z jeho svätých rúk prijala Prvé sv. prijímanie. Keď bola na sv. omši a prijala Pána Ježiša zo svätcových rúk, zrazu prvý raz uvidela stvorený Boží svet. Mala z toho neopísateľnú radosť. Lekári ju potom skúmali a boli z toho udivení, lebo Gemma nemá žiadne zorničky, a predsa vidí. Jej rodina to považuje za zázrak! ⁸⁹ Modlitba na príhovor svätca ho spôsobila! Ako sa museli všetci *tešiť a jasat*?!

Deti, bratia a sestry! Keď pôjdeme dnes na sväté prijímanie, poďakujme sa za To veľké *šťastie*, ktorého sa nám dostáva. Amen.

⁸⁹ Porov. PIOTROWSKI, M. 2022. In: *Světlo. Týdeník Matice cyrilometodějské*, roč. XXX., č. 20, 22.května 2022, s. 6 - 8. Olomouc: Matice cyrilometodějská. IČO 00533866.

Utorok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Drahí moji!

V Žalme sme dnes počuli, že *náš Boh je Boh spásy, on je Pán, čo zo smrti dáva uniknúť*.

Pocítila to na vlastnej koži aj Corrie ten Boom (1892 - 1983) z Holandska, protestantka, ktorá prežila koncentračný tábor v Ravensbrücku, kde zomrela jej sestry Betsie a otec Casper. Z vd'ačnosti za dar prežitia začala po vojne svoj apoštolát odpustenia obetí ako i páchatel'ov. V Mníchove sa stretla so svojim najkrutejším dozorcom z koncentráku, ktorý ju už ako obrátený kresťan prosil o odpustenie. Aby to dokázala, pomodlila sa: *Pane Ježišu, odpusť mi a pomôž mi odpustiť mu!* Potom dlho zostali v pevnom zovretí odpustenia.⁹⁰

Drahí moji! Ďakujme Pánu Bohu za dar spásy, ktorý nám zaručuje nárok na večný život! Amen.

⁹⁰ Porov. Prúd uzdravujúcej lásky. In: *Vit'azstvo Srdca*, roč. 28, č. 151, (II) 2023, s. 6 – 7. Stará Halič: Rodina Panny Márie. ISSN 1338 – 1709.

Streda po Siedmej veľkonočnej nedeli

Drahí moji, bratia a sestry!

Úlohou každého pastiera, podľa sv. Pavla, je dávať *pozor na seba a na celé stádo*.

A to platí tak pre pastierov – biskupov a kňazov, ako i pre otcov i matky, ale aj pre vedúcich a riaditeľov. Williho Buntza jeho matka nechcela a ako malé dojča ho jednoducho nechala na poli. Bol však nájdený, strávil šesť mesiacov v nemocnici a ako traumatizované dieťa ho otec v spolupráci s psychológmi vôbec nezvládal. Kradol, dievčatám odstrihával vrkoče, bil sa vždy až do krvi. Už ako šesť ročného a nezvládnuteľného ho umiestnili prvý raz do detského domova a potom ešte mnohokrát. Osemnásť ročný už bol svalnatým bitkárom a zločincom, ktorý mal na konte lúpež drahokamov, obchodovanie s ľuďmi a so zbraňami, úmyselné zabitie a ublíženie na zdraví s trvalými následkami. Dvadsaťtri ročného ho zatkli a odsúdili na dvadsaťpäť rokov väzenia. Aj tam mal na svedomí bitky a pokusy o útek. A hoci mu do väzenia prepašovali tabak, nemal ho do čoho zabaliť. Tak si vzal Bibliu, trhal z nej listy, balil do nej tabak a fajčil. Počas šiestich rokov tak zničil celý Starý zákon. No keď sa dostal k Novému zákonu a v ňom k *Ježišovým blahoslavenstvám*, začal si ich čítať, viackrát, pozornejšie a v tom začal prosiť Pána Boha, aby ho zmenil. Zmenu na ňom si začali všímať dozorcovia aj väzni a nakoniec ho po ôsmych rokoch chceli podmiennečne prepustiť na slobodu. Keď sa o tom dozvedel, napísal priznanie prokurátorovi o všetkých zločinoch, čo spáchal a doteraz o nich mlčal. Prokurátor mu odpovedal, že ak by ho mal za všetky jeho zločiny odsúdiť, bol by to trest na 130 rokov. Ale nakoľko som aj ja kresťan, zaradoval som

sa z Tvojej zmeny a prepúšťam ťa na slobodu a želám Ti Božie požehnanie. Wilhelm pracoval až dosvojho dôchodku v roku 2017 v ústave pre slepých vo Freiburgu v Nemecku, stretol sa so svojim otcom a vzájomne si odpustili, chodil po krajine a vydával svedectvo svojho života a tiež sa oženil a má dvoch synov, pre ktorých chce byť dobrým otcom.⁹¹

Bratia a sestry! Prosme si o dar zodpovednosti! Amen.

Štvrtok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Drahí moji bratia a sestry!

Dnes sme v prvom čítaní zo Skutkov apoštolov počuli, že sv. Pavlovi sa prihovoral *Pán a hovoril: Bud' pevný! Lebo ako si o mne svedčil v Jeruzaleme, tak musíš svedčiť aj v Ríme.*

A sv. Pavol *svedčil* za Pána Ježiša v Ríme svojim slovom a tam sa obetoval svoj život. Pred ním tak urobil za Krista a Katolícku cirkev aj sv. Peter. Obaja majú v Ríme svoje kostoly – *Bazilika sv. Petra*, kde slúži pápež, tam sa aj pápeži pod ňou v kryptách pochovávajú a *Bazilika sv. Pavla*, kde sú zase všetci pápeži vyobrazení v oválnom obraze na stene.⁹² A pretože v tom čase sv. Peter a sv. Pavol zomreli priamo v centre Rímskej ríše v meste Ríme, podľa nich sa naša Cirkev volá *Rímskokatolícka cirkev*. Lebo aj nástupca sv. Petra, prvého pápeža sídli v Ríme, volá sa pápež - z latinského slova *papa, otec* alebo aj

⁹¹ Porov. Fajčil Bibliu. 2020. In: *Vítazstvo Srdca*, 25, č. 133, (II) 2020, s. 30 - 33. Stará Halič: Rodina Panny Márie. ISSN 1338 – 1709.

⁹² Porov. http://www.vatican.va/various/basiliche/san_paolo/index_en.html

Svätý Otec - a je to rímsky biskup. Súčasný pápež František je 266.nástupcom sv.Petra a jeho kostolom je Bazilika sv. Petra. Tá je druhá najväčšia na svete – čo do rozmerov – najväčšia je *Bazilika Notre Dame de la Paix* v Yamoussoukru na Pobreží Slonoviny v Afrike⁹³ - ale čo do kapacity sa v rímskej zmestí až 60.000 ľudí. Má zvonkohru so šiestimi zvonami. Zvon Ave Maria má nápis: *CLAMA NE CESSES QUASI TUBA EXALTA VOCEM ET ANNUNTIA POPULO MEO SCELERA EORUM SUMPTIBUS LOCORUM PIORUM* A. D. 1776 - *Krič bez prestania a pozdvihni svoj hlas ako trúbka a ohlás môjmu ľudu jeho hriechy.* R. P. 1776.⁹⁴

Milovaní! Nech pri spomienke na naše svedectvo ako sv. Pavol a sv. Peter, sme vždy pripravení sa zo svojich hriechov aj spovedať! Amen.

*Logo Roku sv. Pavla, ktorý vyhlásil pápež Benedikt XVI.
pri príležitosti 2000.výročia jeho narodenia*⁹⁵

⁹³ Porov. https://sk.wikipedia.org/wiki/Bazilika_Panny_M%C3%A1rie_Pokoja

⁹⁴ Porov. http://www.vatican.va/various/basiliche/san_pietro/index_it.htm

⁹⁵ <http://svatypavol.weebly.com/>

Piatok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Bratia a sestry!

Apoštol sv. *Pavol* tvrdí v prvom čítaní o akomsi mŕtvom Ježišovi, že žije.

Prečo si bol taký istý? Lebo vie, že *On* vstal zmŕtvych. A teraz bude žiť v nás, keď ho budeme prijímať vo Sviatosti Oltárnej. No tú môžeme prijať len po sv. spovedi, ktorú by sme si mohli nazvať aj *chemická čistiareň duše*. Ak máme šaty a chceme ich oprat', každý používa iný *prach* alebo *gelové kapsule* na pranie. Tiež to platí aj o *aviváži*. No chemická čistiareň je pre všetkých rovnaká, ako je rovnaká pre všetkých aj sv. zmierenia: *Všetkým sa odpustí každý vypovedaný a nezatajený hriech*. Janko išiel na sv. spoveď no nepriznal sa, že ukradol v škole spolužiakovi nové autíčko. Svedomie sa mu ozvalo, bol celý nespokojný, nemohol v noci zaspať, a tak pekne krásne sa išiel hneď ráno ešte pred školou do kostola vyspovedať a autíčko s pokorou a zahanbením kamarátovi vrátil. Pán Ježiš skutočne žije len v čistej a v bezhriešnej duši! A preto deti po *Prvom sv. prijímaní* už nemôžu ísť s malinkými detičkami na krížik, ale vždy pekne už na sv. spoveď a potom na sv. prijímanie.

Bratia a sestry! Nezabúdajme na sv. zmierenia ako hovorí prikázanie *aspoň raz v roku alebo raz do mesiaca*, aby sme mohli vo sv. omši pristupovať k sv. prijímaniu. Amen.

Sobota po Siedmej veľkonočnej nedeli

Drahí moji!

Za svoju apoštolskú misijnú činnosť sv.Pavla už v Jeruzaleme uväznili a vydali do rúk Rimanov.

Čo sa až do dnešných čias opakuje, ako to predpovedal Pán Ježiš. Okúsil to aj biskup svätého života, Boží sluha, Alexander Chira (1897 – 1983) ⁹⁶ v Kazachstane, keď počas tamojšieho komunizmu mohol len potajomky navštevovať svojich veriacich, slúžiť im sv. omše a vysluhovať sviatosti. Po každej tajnej návšteve v rodinách im zanechal konsekrované hostie, aby si sami podávali sv. prijímanie. V dedinke vzdialenej asi 25 km od Karagandy pokrstil chlapca Petra Schmidtleina (1967 - 1973), ⁹⁷ ktorému len keď mal štyri roky a osem mesiacov, dovolili pre jeho veľkú duchovnú vyspelosť, ísť na Prvé sv. prijímanie. Tú dosiahol skrze rodičov, deportovaných Nemcov za Stalinovej vlády do Kazachstanu, ale aj vďaka Božej služobníčke – katechétky, Gertrúde Detzelovej (1903 – 1971). Eucharistia Petra veľmi posilňovala v ťažkej chorobe: stratil zrak, mal veľké bolesti hlavy a napokon šesťročný zomrel. Jeho brat sa stal kňazom, jeho štyri sestry vstúpili do rehole a jeho matka po smrti jeho otca pomáhala až do smrti v kláštore. V prenasledovaní ich posilňoval Eucharistický Kristus. ⁹⁸

⁹⁶ Porov. <https://mgce.uz.ua/sluga-bozhyj-otecz-petro-oros-14-07-1917-27-08-1953/>

⁹⁷ Porov. <https://www.santiebeati.it/dettaglio/99314>

⁹⁸ Porov. Petr Schmiedtlein – hlad po Těle Kristově. In: *Světlo. Týdeník Matice cyrilometodějské*, roč. XXXI., č. 18, 7.května 2023, s. 18 - 19. Olomouc: Matice cyrilometodějská. IČO 00533866.

Nech je Pán Ježiš, bratia a sestry, ktorý s nami stále žije v Eucharistii, posilou aj nášho duchovného života. Amen.

*Peter Schmidlein*⁹⁹

⁹⁹ <http://www.settimanaleppio.it/dinamico.asp?idsez=7&id=2638>

Literatúra a použité informačné zdroje

- *Katechizmus Katolíckej cirkvi*. 1998. Trnava: Spolok svätého Vojtecha, 1998, 918 s. ISBN 80 - 7162 – 253 – 2.
- KONGREGÁCIA PRE BOŽÍ KULT A DISCIPLÍNU SVIATOSTÍ. 2017. Homiletické direktórium. In: *Dokumenty Svätej stolice, 92.zväzok*. Trnava: Pre Konferenciu biskupov Slovenska Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o. , 2017, 148 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 280 – 0.
- Všeobecné smernice. 2002. In: *Lekcionár na nedele a sviatky I. Cyklus A*. Trnava: Spolok sv. Vojtecha, 2002, 3. Vydanie, 472 s. ISBN 80 – 7162 – 376 - 8.
- ZEMKO, P. 2011. *Moja služba. Príležitostné homílie a didaskálie*. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2011, 35 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 21 – 8.
- ZEMKO, P. 2019. *Tematické didaskálie podľa Františkova Gaudete et exultate*. Trnava: Ivona Matúšová, 2019, 15 s. Elektronická publikácia. ISBN 978 – 80 – 89979 – 12 – 7.
- ZEMKO, P. 2023. *Didaskalické chváloreči január - júl*. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2023, 220 s. Elektronická publikácia ISBN 978 – 80 – 89979 – 43 - 1.
- ZEMKO, P. 2023. *Didaskálie na všedné dni pôstneho obdobia*. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2023, 71 s. ISBN 978 – 80 – 89979 – 46 – 2.
- ZEMKO, P. 2023. *Panegyrická homiletika a didaskalické chváloreči o svätých, 1.diel*. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2023, 195 s. ISBN 978 – 80 – 89979 – 47 – 9.

Erb Trnavskej arcidiecézy